



คู่มือ
ธรรมาภิบาล จริยธรรมทางธุรกิจ
จรรยาบรรณของกรรมการ
ผู้บริหาร และพนักงาน



ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
BANK FOR AGRICULTURE AND AGRICULTURAL COOPERATIVES

คำนำ

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ตระหนักถึงความสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการสร้างความเป็นธรรมแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเสริมสร้างองค์กรให้มีประสิทธิภาพ นับตั้งแต่เริ่มก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2509 โดย ท่านอาจารย์จำเนียร สารธนาถ ผู้จัดการ ธ.ก.ส.คนแรก ได้กำหนดหลักธรรมาภิบาล 9 ประการ เพื่อเป็นหลักให้พนักงานถือปฏิบัติทั่วทั้งองค์กร

ธ.ก.ส.ได้มุ่งมั่นพัฒนาโดยปรับบทบาทและภารกิจให้สามารถรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ภายใต้การดำเนินงานบนพื้นฐานแห่งความพอเพียงและการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยยึดหลักธรรมาภิบาลที่เป็นหลักสากล และสอดคล้องกับหลักการบริหารจัดการที่ดี ตลอดจนนำหลักการและแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจมาเป็นกรอบในการดำเนินงานของ ธ.ก.ส.

ธ.ก.ส. จัดทำคู่มือเล่มนี้ขึ้นเพื่อให้กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และผู้ช่วยพนักงาน ธ.ก.ส. ได้ถือปฏิบัติสามารถนำไปพัฒนาเพื่อยกระดับการกำกับดูแลในส่วนงานและสร้างความยั่งยืนให้องค์กรต่อไป

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
มิถุนายน 2559

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 บทนำ	
- แผนนโยบายผู้ถือหุ้นภาครัฐที่มีต่อรัฐวิสาหกิจ (Statement of Directions : SOD)	1
- วิสัยทัศน์	3
- พันธกิจ	3
- ยุทธศาสตร์การดำเนินงาน	3
- การบูรณาการพฤติกรรมที่พึงประสงค์ขององค์กร	4
- ต้นแบบธรรมาภิบาล ท่านอาจารย์จำเนียร สารนาค	7
ส่วนที่ 2 ธรรมาภิบาล	
- วิสัยทัศน์ธรรมาภิบาล	9
- นโยบายธรรมาภิบาล	9
- ความหมายและความสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดี	9
- หลักการเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี	10
- แนวทางธรรมาภิบาลของธนาคาร	11
● หมวดที่ 1 การดำเนินการตามนโยบายของภาครัฐในฐานะเจ้าของ	
■ แผนนโยบายของผู้ถือหุ้นภาครัฐของรัฐวิสาหกิจ	11
● หมวดที่ 2 สิทธิและความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น	
■ สิทธิของผู้ถือหุ้น	12
■ การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน	13
● หมวดที่ 3 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ	
■ ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ	13
■ ค่าตอบแทนของกรรมการ	18
■ การเตรียมความพร้อมสำหรับผู้บริหารระดับสูง (Succession Plan)	19
● หมวดที่ 4 บทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	
■ บทบาทต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	19
■ การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	20
■ การบริหารแบบมีส่วนร่วม	23

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

● หมวดที่ 5 การเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศและความโปร่งใส	
■ การเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศ	24
■ คุณภาพของรายงานทางการเงิน	28
■ การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน	29
● หมวดที่ 6 จริยธรรมและจรรยาบรรณ	
■ ความหมายของจริยธรรมและจรรยาบรรณ	34
■ จริยธรรมทางธุรกิจ	34
■ จรรยาบรรณของกรรมการ ผู้บริหารและพนักงาน	34
■ วินัยของพนักงาน	50
■ การบริหารความขัดแย้งทางผลประโยชน์	51
■ ความรับผิดชอบต่อธนาคารต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	52
■ การกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของผู้ปฏิบัติงาน	53
■ ความรับผิดชอบละเมิดของผู้ปฏิบัติงาน	54

ส่วนที่ 3 การรับข้อร้องเรียนหรือแจ้งเบาะแส

■ บุคคลที่สามารถแจ้งเรื่องร้องเรียน	56
■ กระบวนการเรื่องที่ได้รับการร้องเรียน	56
■ การให้ความคุ้มครองผู้ร้องเรียน	56
■ ช่องทางการร้องเรียน	57

ภาคผนวก

- แบบลงนามรับทราบและถือปฏิบัติ	58
--------------------------------	----

ส่วนที่ 1 บทนำ

● แนวนโยบายของผู้ถือหุ้นภาครัฐ (Statement of Directions : SOD)

กระทรวงการคลังในฐานะกระทรวงเจ้าสังกัดได้กำหนดแนวนโยบายของผู้ถือหุ้นภาครัฐ (Statement of Directions) ที่จะใช้เป็นแนวทางในการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจและชี้ประเด็นที่รัฐวิสาหกิจควรให้ความสำคัญและเร่งดำเนินการ ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการกำหนดตัวชี้วัดสำหรับการประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งแนวนโยบายของผู้ถือหุ้นภาครัฐ มี 3 ระดับ ดังนี้

1) แนวนโยบายสำหรับรัฐวิสาหกิจในภาพรวม

เป็นกลไกขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศบนพื้นฐานการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

2) แนวนโยบายสำหรับรัฐวิสาหกิจในสาขาสถาบันการเงิน

สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (Specialized Financial Institutions : SFIs) ถือเป็นสถาบันการเงินเพื่อการพัฒนาโดยมีบทบาทหลักในการเติมเต็มช่องว่างทางการเงินในภาวะที่กลไกตลาดไม่ทำงานทำให้มีความต้องการใช้บริการทางการเงินบางส่วนในระบบไม่ได้รับการตอบสนองจากสถาบันการเงินเชิงพาณิชย์ นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ในการดำเนินนโยบายกึ่งการคลังของรัฐบาลและการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ดังนั้น SFIs จึงต้องดำเนินการตามพันธกิจในการสนับสนุนการเข้าถึงบริการทางการเงินให้แก่ประชาชนและผู้ประกอบการรายย่อยที่ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนของสถาบันการเงินเชิงพาณิชย์ได้ รวมทั้งมีบทบาทในการให้ความรู้ทางการเงินแก่ประชาชนรายย่อยและช่วยเหลือทางการเงินแก่กลุ่มเป้าหมายตามนโยบายรัฐ ทั้งนี้ SFIs จะต้องดำเนินการตามพันธกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความมั่นคงทางการเงิน โดย SFIs อาจมีความจำเป็นที่จะต้องให้บริการทางการเงินบางส่วนในเชิงพาณิชย์เพื่อให้เป็นแหล่งรายได้สำหรับการดำเนินงานตามพันธกิจของ SFIs แต่ควรมีการกำหนดเป้าหมายสัดส่วนการปล่อยสินเชื่อตามพันธกิจและเชิงพาณิชย์ที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงพันธกิจในการเป็นสถาบันการเงินเพื่อการพัฒนาและความมั่นคงทางการเงินของ SFIs ควบคู่กันไป

3) แนวนโยบายสำหรับ ธ.ก.ส.

แนวนโยบายที่ 1 การขยายบทบาทการเป็นสถาบันการเงินเพื่อพัฒนาชนบท

1. สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกร โดยส่งเสริมให้เกิดการรวมตัวของชุมชนเป็นเครือข่ายธุรกิจ โดยการขยายบทบาทการให้สินเชื่อเพื่อการลงทุน (Investment Loan) พัฒนาและการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลตลาดและข้อมูลการผลิตสินค้าเกษตรร่วมกับส่วนงานภาครัฐเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลผลิตทางการเกษตร ตลอดจนสนับสนุนการปรับเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าขั้นปฐมภูมิเป็นสินค้าเกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าสูงมีคุณภาพ และมาตรฐานสากล และสามารถเชื่อมโยงการค้าด้านการเกษตรและด้านวัตถุดิบกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการเกษตรไทยให้มีการขยายตัวได้อย่างยั่งยืน

2. ดูแลให้สหกรณ์ภาคการเกษตรให้มีความเข้มแข็ง และสนับสนุนการดำเนินงานและพัฒนาแบบการประกอบธุรกิจร่วมกับองค์กรการเงินชุมชนและสถาบันการเงินชุมชน เช่น การให้สินเชื่อองค์กรการเงินชุมชนและสถาบันการเงินชุมชน (Wholesale Funding) เพื่อเพิ่มแหล่งเงินทุนในองค์กรการเงินชุมชนและสถาบันการเงินชุมชน และการให้องค์กรและสถาบันดังกล่าวเป็นช่องทางการให้บริการแก่ธนาคาร (Banking Agent) นอกจากนี้ ยังรวมถึงการสร้างวินัยทางการเงินและให้ความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) และการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาภาระหนี้สินครัวเรือนของประชาชนและเกษตรกรรายย่อยที่เป็นลูกค้าหลักของ ธ.ก.ส. ทั้งในส่วนที่เป็นหนี้ในระบบและนอกระบบ

3. ขยายบทบาทการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประชาชนรายย่อย (วงเงินสินเชื่อไม่เกิน 200,000 บาท) ในชนบททั้งที่เป็นเกษตรกรและไม่ใช่นักเกษตร โดยพัฒนารูปแบบการให้บริการทางการเงิน แก่กลุ่มดังกล่าวให้เหมาะสม

4. สนับสนุนการพัฒนาแบบองค์รวมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนและเป็นศูนย์รวมต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและประชาชนผู้มีรายได้น้อย ที่อาศัยอยู่ในชุมชน ทั้งนี้ จะต้องสนับสนุนการพัฒนาชุมชนแบบองค์รวมที่รวมถึงการสร้างเครือข่ายการพัฒนา ชุมชน การสร้างผู้นำชุมชนที่เข้มแข็ง การสนับสนุนด้านเงินทุน ปัจจัยพื้นฐานและระบบงานที่จำเป็นต่อการผลิต

แนวนโยบายที่ 2 การสนับสนุนการเข้าถึงบริการทางการเงินของเกษตรกร

1. พัฒนาคุณภาพการให้บริการทางการเงินแก่เกษตรกร โดยพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงิน ให้มีความหลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าเกษตรกร และทั่วถึงยิ่งขึ้นตลอดจน พัฒนาผลิตภัณฑ์ประกันรายย่อย (Micro insurance) และการประกันพืชผล (Crop insurance) เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต

2. เพิ่มบทบาทการให้สินเชื่อห่วงโซ่อุปทานการเกษตร (Supply Chain) เพื่อสนับสนุนการเข้าถึง แหล่งเงินทุนของภาคการเกษตรให้ครบวงจร โดยรวมทั้งธุรกิจต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำ

3. พัฒนารูปแบบการให้บริการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น Mobile Banking เป็นต้น เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ธนาคารและลดต้นทุนในการดำเนินการของธนาคารและส่งเสริมการใช้บริการทางการเงินและการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) เพื่อลดการใช้เงินสดในการทำธุรกรรมทางการเงินและการชำระสินค้าและบริการ โดยมีค่าธรรมเนียมการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์อยู่ในระดับที่เหมาะสมและไม่เป็นภาระต่อผู้ใช้บริการจนเกินควร

4. ศึกษาแนวทางและความจำเป็นในการขยายบทบาทการให้บริการทางการเงินให้แก่เกษตรกร สหกรณ์และผู้ประกอบการด้านการเกษตรที่มีการขยายการลงทุนในภาคการเกษตรไปยังกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อสนับสนุนให้รูปแบบการประกอบธุรกิจของภาคการเกษตรไทยมีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

จาก SOD ข้างต้น เพื่อให้สามารถแปลงไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น กระทรวงการคลัง ได้กำหนดหลักการและแนวทางการดำเนินงานตาม SOD ดังนี้

แผนระยะสั้น

1. ปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้รองรับการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพิ่มประสิทธิภาพและความเชี่ยวชาญของพนักงานเพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างเชื่อมั่นและยั่งยืน
3. จัดทำแผนการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนนโยบายรัฐบาลที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตอันส่งผลกระทบต่อธนาคาร
4. ควรให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงจากปัจจัยต่างๆ
5. ร่วมจัดทำระบบฐานข้อมูลลูกค้าฐานรากของสถาบันการเงินเฉพาะกิจเพื่อสนับสนุนการกำหนดนโยบายในการช่วยเหลือประชาชนให้เข้าถึงแหล่งเงินทุน

แผนระยะยาว

1. ปรับปรุงผลิตภัณฑ์เพื่อให้บริการทางการเงินอย่างครบวงจรแก่ภาคการเกษตรและชนบทควบคู่กับการเสริมสร้างองค์ความรู้และสนับสนุนการพัฒนาอาชีพของเกษตรกร
2. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารและบริการประชาชน
3. จัดทำระบบฐานข้อมูลลูกค้าของสถาบันการเงินเฉพาะกิจทั้งระบบเพื่อสนับสนุนการกำหนดนโยบายในการช่วยเหลือประชาชนให้เข้าถึงแหล่งเงินทุน

● วิสัยทัศน์ ธ.ก.ส. (Vision)

“เป็นธนาคารพัฒนาชนบทที่มั่นคง มีการจัดการที่ทันสมัย
ให้บริการทางการเงินครบวงจร เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร”

● พันธกิจ (Mission)

- 1) บริการทางการเงินครบวงจร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของห่วงโซ่คุณค่าสินค้าเกษตร และตอบสนองความต้องการของลูกค้าอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ
- 2) พัฒนาการบริหารและการจัดการทรัพยากร เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร ชุมชน สถาบันการเงินชุมชน และสถาบันเกษตรกร อย่างเกื้อกูล แบ่งปันและเป็นธรรม
- 3) บริหารจัดการเงินทุน ให้เพียงพอและมีต้นทุนที่เหมาะสมต่อลูกค้าและการดำเนินงาน
- 4) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและการบริการ
- 5) มุ่งมั่นหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีและยึดมั่นในความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมเพื่อความมั่นคงและยั่งยืน

● ยุทธศาสตร์การดำเนินงาน

- 1) สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชนแบบองค์รวม
- 2) เพิ่มขีดความสามารถภาคการเกษตร
- 3) พัฒนาบริการทางการเงินครบวงจร
- 4) บริหาร เงินทุนให้สมดุลและเพียงพอ
- 5) เพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันขององค์กร
- 6) ยกระดับความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

การบูรณาการพฤติกรรมที่พึงประสงค์ขององค์กร

ค่านิยมองค์กร SPARK	วัฒนธรรมองค์กร HEART	ธรรมาภิบาล CG	พฤติกรรมพึงประสงค์	Core Competency
Sustainability (ความยั่งยืนของ องค์กร ธ.ก.ส. ลูกค้า ผู้ถือหุ้น สังคม และ สิ่งแวดล้อม)	Honesty with Integrity (ซื่อสัตย์สุจริต)	Transparency (ความโปร่งใส)	คณะกรรมการ ผู้บริหารและพนักงาน ปฏิบัติตามหลัก ธรรมาภิบาล ทางธุรกิจ และจรรยาบรรณ ดำเนินการ ตามจริยธรรม รวมทั้งพูดและทำในสิ่งที่ถูกต้องและ เป็นจริง รักษาความมั่นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	Integrity (จริยธรรม)
		Ethics (จรรยาบรรณ)	ปฏิบัติตามระบบบริหารจัดการ แนวปฏิบัติของ องค์กร และการกำกับดูแลกิจการสอดคล้องกับ กฎหมาย จริยธรรม อยู่ภายใต้ระบบตรวจสอบ ตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดี	
			กำหนดนโยบายอย่างสมดุลระหว่างการทำธุรกิจ ธรรมาภิบาลการพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรและความ รับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และนำสู่การปฏิบัติ อย่างทั่วถึง	
			ใช้ข้อมูลจริงอย่างรอบด้านในการศึกษาวิเคราะห์ เพื่อกำหนดทิศทาง แผนงานในการดำเนินงาน รวมถึงประเมินความเสี่ยง สถานการณ์ ปัญหา อุปสรรคและเตรียมการป้องกันผลกระทบนั้นๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง	
Participation (การมีส่วนร่วม ของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย)	Teamwork (ตอบสนอง เป็นทีม)	Participation (การมีส่วนร่วม)	เปิดเผยข้อมูลมีความถูกต้อง ครบถ้วนตามอำนาจ และขอบเขตอย่างสม่ำเสมอ ผ่านช่องทางที่เข้าถึงง่าย รวมถึงมีระบบการรับข้อร้องเรียนที่เหมาะสม	Teamwork (การทำงาน เป็นทีม)
			เปิดโอกาสและสร้างการมีส่วนร่วม เพื่อรับฟังความ คิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ให้เกิดความร่วมมือ ในการกำหนดทิศทาง แนวทางและการประสาน ประโยชน์	
			ประสานความร่วมมือ การดำเนินการตามแผนและ กิจกรรมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและ ภายนอกองค์กร เพื่อประโยชน์สูงสุดขององค์กร และประเทศชาติ	
			เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมประเมินผลการ ดำเนินงานเพื่อนำไปปรับปรุงการดำเนินงานให้ บรรลุเป้าหมายองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ	
			สร้างเครือข่ายและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้า หัวหน้า เพื่อน และลูกน้อง รวมทั้งร่วมมือร่วมใจกับเครือข่าย ในการทำงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดขององค์กร	
			โน้มน้าวอย่างมีกลยุทธ์หลายรูปแบบ เพื่ออธิบายให้ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเห็นชอบและปฏิบัติตามด้วย ความเต็มใจ ไว้วางใจ และมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	

ค่านิยมองค์กร SPARK	วัฒนธรรมองค์กร HEART	ธรรมาภิบาล CG	พฤติกรรมพึงประสงค์	Core Competency
			เปิดใจรับฟังให้รู้ความต้องการและปัญหาของลูกค้า ช่วยเหลือ รับเอาเป็นธุระ และให้ข้อมูลคำปรึกษา ที่ถูกต้องครบถ้วน ตอบสนองความต้องการลูกค้า อย่างจริงใจ มุ่งมั่นตั้งใจให้บริการที่เกินความคาดหวัง ด้วยความสำนึกในหน้าที่ และพัฒนาขีดความสามารถในการให้บริการ รวมทั้งผลิตภัณฑ์อย่างสม่ำเสมอ	
Accountability (ความสำนึก ในหน้าที่ความ รับผิดชอบของ คณะกรรมการ และบุคลากร)	Accountability (มีสำนึกความ รับผิดชอบ)	Accountability (ความรับผิดชอบ ต่อผลการ ปฏิบัติหน้าที่) Responsibility (ความสำนึก ในหน้าที่)	ดำเนินการโดยไม่เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดขององค์กร	Achievement Motivation (การมุ่ง ผลสัมฤทธิ์)
			กล้าตัดสินใจโดยใช้อำนาจในเรื่องที่ถูกต้อง และ มีการตัดสินใจด้วยเหตุผลอย่างเหมาะสม	
			ยืนหยัดในบทบาทหน้าที่ ไม่ยินยอมให้ปัจจัย ภายนอกแทรกแซง	
			ยึดมั่นในเป้าหมาย ศึกษาทบทวน บทบาท หน้าที่ ด้วยความกระตือรือร้น พยายาม มีความเข้าใจและ ปฏิบัติได้ ตามเป้าหมายและมุ่งผลสำเร็จของงาน	
			ปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างทุ่มเท โดยใช้ ความรู้ความสามารถและทรัพยากรอย่างเต็ม ศักยภาพ เพื่อบรรลุผลสัมฤทธิ์ขององค์กร	
			ยอมรับผลการปฏิบัติงานของตนเอง รวมทั้ง ข้อผิดพลาด ผลกระทบที่เกิดขึ้น และปรับตัว เปลี่ยนแปลงเพื่อความสำเร็จ	
			ได้รับอำนาจตัดสินใจและใช้อำนาจอย่างถูกต้อง โปร่งใส ชัดเจน ตรวจสอบได้ เพื่อให้องค์กรยั่งยืน	
			ให้บริการ และส่งมอบงานและบริการ ตรงตาม กำหนดเวลาและความต้องการของลูกค้า แม้ว่า จะต้องใช้ความพยายามมากกว่าปกติก็ตาม	
Respect (ความเคารพ และให้เกียรติต่อ ตนเองและผู้อื่น)	Response Heartily (ยิ้มบริการ ด้วยใจ)	Equitable Treatment (การปฏิบัติ อย่างเท่าเทียม)	ปฏิบัติงานร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้วยความ เคารพให้เกียรติ	Communication and Influence (การสื่อสารและ โน้มน้าวใจ)
			ส่งเสริม พัฒนา และให้โอกาสผู้อื่นแสดงศักยภาพ และความสามารถ	
			ยกย่อง ชมเชย และให้รางวัล เพื่อจูงใจผู้ที่ประพฤติ ปฏิบัติดีและมีความสามารถ	
			สื่อสาร แบบสองทิศทาง แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อสร้างความ เข้าใจและเห็นเป้าหมายที่ถูกต้อง ชัดเจน	
			สื่อสาร เผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รับทราบผลการดำเนินงานของธนาคารด้วยวิธีการ ที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	
				Customer Service Orientation (จิตมุ่งบริการ)

ค่านิยมองค์กร SPARK	วัฒนธรรมองค์กร HEART	ธรรมาภิบาล CG	พฤติกรรมพึงประสงค์	Core Competency
			ให้บริการด้วยความเต็มใจ รวดเร็ว เป็นมิตร สุภาพ มีอัธยาศัยไมตรีอันดี	
			สร้างและรักษาความสัมพันธ์กับลูกค้าที่ดีคุณาติมิตร	
			ปฏิบัติกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและลูกค้าอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันและเป็นธรรม	
Knowledge (การส่งเสริมและยกระดับความรู้ให้เป็นธนาคารแห่งการเรียนรู้)	Economy Sufficiency (ใช้ชีวิตพอเพียง)	Value Creation (การสร้างมูลค่าเพิ่ม)	ดำรงตนสมฐานะและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า	Applied Thinking (การคิดเพื่อการต่อยอด)
			แบ่งปันทักษะความรู้และข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่สมาชิกทีม รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	
			ใช้เหตุผลสื่อสาร โน้มน้าวให้ผู้เกี่ยวข้องเห็นด้วย เกิดการยอมรับและคล้อยตาม	
			สร้างมูลค่าเพิ่มแก่กิจการทั้งในระยะสั้นและระยะยาวจากการคิดเชื่อมโยงเป็นระบบและคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดการพัฒนา ปรับปรุงอย่างต่อเนื่องจนเกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร	
			เสริมสร้าง สนับสนุนองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร ผ่านการแบ่งปันประยุกต์ ต่อยอดความรู้ และประสบการณ์ระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	
			วิเคราะห์ปัญหาสถานการณ์และสังเคราะห์ข้อมูลความรู้ ประสบการณ์ เพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบและต่อยอดแนวทางดำเนินงานเป็นแนวทางใหม่ หรือนวัตกรรม	
			แบ่งปันความรู้และข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ทั้งภายในส่วนงานและข้ามส่วนงาน เพื่อพัฒนาตนเองและผู้อื่นให้มีทักษะทางความคิด และปฏิบัติงานในการสร้างมูลค่าเพิ่ม	
			ให้ความสำคัญในการเฝ้าหาความรู้ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนางาน/กระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	

- **ต้นแบบธรรมาภิบาล ท่านอาจารย์จำเนียร สารนานา**

ธ.ก.ส. ดำเนินการภายใต้หลักธรรมาภิบาลมาตั้งแต่ยุคก่อตั้ง โดยมีต้นแบบธรรมาภิบาล ได้แก่ ท่านอาจารย์จำเนียร สารนานา ผู้จัดการธนาคารคนแรกของ ธ.ก.ส. โดยถือใช้บัญญัติ 9 ประการ เป็นหลักปฏิบัติให้แก่พนักงานในองค์กร ดังนี้



1. การทุจริต พนักงาน ธ.ก.ส. ต้องอยู่ในวินัยตามข้อบังคับ ฉบับที่ 9 โดยเคร่งครัด ถ้ามีพฤติการณ์ทุจริต ธ.ก.ส. จะสอบสวนทุกราย ที่ได้ทราบ และเมื่อได้ความเป็นสัตย์ ธ.ก.ส. จะลงโทษสถานเดียว คือไล่ออก

2. การมีเมียมากกว่าคนเดียว เข้าไนต์คลับ หรือเล่นการพนัน ท่านอาจารย์จำเนียรได้วางกติกายกห้ามพนักงาน ธ.ก.ส. มีเมียมากกว่าคนเดียว เข้าไนต์คลับ หรือเล่นการพนัน

3. การกู้ยืมเงินจากลูกค้า การที่พนักงานธนาคารกู้ยืมเงินจากลูกค้า มิใช่เพียงแต่เป็นมูลให้หมิ่นลูกค้า ถูกพนักงานธนาคารผู้กู้ยืมเท่านั้น หากยังทำให้หมิ่นลูกค้าถูกพนักงานธนาคารส่วนรวมด้วย และยังเป็นทางให้เสียความเที่ยงธรรมหรือความไว้วางใจในการปฏิบัติหน้าที่

4. การเป็นตัวแทนทอดผ้าป่า ขอให้เข้าใจโดยชัดว่า การที่พนักงานธนาคารเป็นกรรมการเกี่ยวกับการศาสนาหรือสังคม ธนาคารขอส่งเสริมและอนุโมทนาเป็นอย่างยิ่ง แต่ถ้าถึงขนาดอาศัยงานในหน้าที่พนักงานธนาคารขอให้ลูกค้าบริจาคทรัพย์เป็นอีกเรื่องหนึ่งต่างหากทีเดียว จำเป็นที่ ธ.ก.ส. ต้องระงับมิให้เกิดมีขึ้น

5. การเรียกรับเงินลูกค้าซื้อของใช้ประจำที่ทำการ การที่พนักงานธนาคารเรียกรับเงินลูกค้าเพื่อประโยชน์ส่วนตัวไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม เป็นการเบียดเบียนลูกค้าของธนาคาร ธนาคารจะสอบสวนพิจารณาลงโทษไล่ออก

6. การหาผลประโยชน์จากบรรดาลูกค้าหรือทำมาหากินร่วมกับลูกค้า การที่พนักงานธนาคาร โดยตนเองหรือโดยร่วมกับผู้อื่นหาผลประโยชน์จากบรรดาลูกค้า เช่น ขายปุ๋ยในหมู่ลูกค้า หรือการที่พนักงานธนาคารทำมาหากินร่วมกับลูกค้า เช่น ลงทุนทำไร่ทำนาร่วมกับลูกค้า หรือให้ลูกค้าทำไร่นาให้แก่ตน ย่อมเป็นการหาผลประโยชน์อันเป็นทางให้เสียความเที่ยงธรรม

7. การรับอามิสสินจ้าง การที่ธนาคารร่วมมือกับสถาบันอื่นดำเนินการเกี่ยวข้องกับลูกค้านั้น ธนาคารมุ่งก่อให้เกิดประโยชน์แก่ลูกค้าเป็นที่ตั้ง เช่น การร่วมมือกับบริษัทขายปุ๋ยที่ดีก็เพื่อช่วยให้ลูกค้าใช้เงินจากธนาคารไปซื้อปุ๋ยตรงตามวัตถุประสงค์จริงๆ ทั้งได้รับปุ๋ยที่มีคุณภาพดีในราคาอันสมควร และได้รับคำแนะนำการใช้ปุ๋ยที่ถูกต้อง

8. การไม่ซื้อต้องงาน พนักงานสินเชื่อประจำหน่วยงานต่างๆ เป็นผู้แทนของธนาคารในท้องถิ่นนั้นๆ ท่านออกมาปฏิบัติงานไกลहुไกลตาจากสำนักงานธนาคาร ธนาคารขอมอบความไว้วางใจอย่างสูงแก่ท่าน โดยเชื่อมั่นว่าทุกท่านมีน้ำใสใจจริงในงานของสถาบันนี้

9. การหลับในที่ทำงาน พนักงานธนาคารย่อมต้อนรับผู้ฝากหรือผู้มาติดต่อในกิจการของธนาคาร โดยทันที ทั้งปฏิบัติงานอย่างฉับไว แม่นยำ ปราณีต และด้วยอาการสุภาพ ถ้ามีพนักงานคนใดหลับในที่ทำงาน จ้วงเจียกะปลกกะเปลี้ย พึงสำนึกว่าตนกำลังทำให้ประชาชนดูหมิ่นสถาบันของตนว่ามีใช้ธนาคาร ทั้งนี้เป็นเรื่องไม่พึงมีพึงเป็น

ส่วนที่ 2 ธรรมาภิบาล

● วิสัยทัศน์ธรรมาภิบาล

“เป็นธนาคารธรรมาภิบาลชั้นนำระดับสากล”

● นโยบายธรรมาภิบาล

“คณะกรรมการ และผู้บริหาร ธ.ก.ส. ได้แสดงเจตนารมณ์ที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำหลักการและแนวทางปฏิบัติด้านธรรมาภิบาลมายึดถือและปฏิบัติใน ธ.ก.ส. ให้เกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กร พัฒนาระบบการควบคุมภายใน การตรวจสอบ การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ และการบริหารความเสี่ยงที่เป็นมาตรฐาน พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเป็นธรรมและมีส่วนร่วมในเรื่องสำคัญของ ธ.ก.ส.”

● ความหมายและความสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ธรรมาภิบาล หรือ การกำกับดูแลกิจการที่ดี หมายถึง การจัดโครงสร้างและกลไกการบริหารจัดการภายในองค์กร เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้เกิดแก่ธนาคารและจะเกิดประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นผู้ถือหุ้น ลูกค้า คู่ค้า พนักงาน และประชาชนทั่วไป ดังนี้

- (1) เสริมสร้างระบบธรรมาภิบาล ที่มีความโปร่งใส และมีมาตรฐานการปฏิบัติที่ชัดเจนอย่างเป็นระบบ
- (2) สร้างความเชื่อมั่นให้แก่สาธารณชน ผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย และมีส่วนร่วมในการสร้างมูลค่าเพิ่มของกิจการให้สูงขึ้น
- (3) ทำให้เกิดนวัตกรรมตามความประสงค์ของลูกค้า และเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน
- (4) เป็นการสร้างพันธมิตรผูกพัน เพื่อให้ฝ่ายบริหารใช้อำนาจภายในขอบเขต รวมถึงการสร้างกรอบความรับผิดชอบของฝ่ายบริหารและคณะกรรมการต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสังคม ทำให้เกิดระบบความรับผิดชอบต่อพนักงานต่อผู้บริหาร ผู้บริหารต่อคณะกรรมการ และคณะกรรมการต่อผู้ถือหุ้น เป็นลำดับขั้นไป
- (5) เป็นเครื่องมือตรวจสอบและควบคุมภายในระบบงานด้านต่างๆ ของธนาคาร เพื่อสร้างความพึงพอใจและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และนำข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น
- (6) เป็นเครื่องมือป้องกันการแสวงหาผลประโยชน์ การประพฤติมิชอบที่อาจเกิดขึ้น และเสริมสร้างความโปร่งใสของการบริหารจัดการ



- หลักการเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ธนาการมีจุดมุ่งหมายสำคัญในการสื่อความไปยังพนักงาน ผู้ถือหุ้น ลูกค้า คู่ค้า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสังคม ถึงความตระหนักและยึดมั่นในการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลที่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจปี 2552 ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กระทรวงการคลัง ได้ปรับปรุงภายใต้โครงการยกระดับมาตรฐานระบบธรรมาภิบาลที่ดีในรัฐวิสาหกิจ อันประกอบด้วยหลักสำคัญ 7 ประการ ดังนี้

- 1) Accountability ความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติหน้าที่
- 2) Responsibility ความสำนึกในหน้าที่ ด้วยขีดความสามารถและประสิทธิภาพที่เพียงพอ
- 3) Equitable Treatment การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยสุจริต และจะต้องพิจารณาให้เกิดความเท่าเทียมกัน
- 4) Transparency ความโปร่งใสต้องมีความโปร่งใสใน 2 ลักษณะ ดังนี้
 - ความโปร่งใสในการดำเนินงานที่สามารถตรวจสอบได้
 - มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใส มีการแสดงผลประกอบการอย่างโปร่งใสแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

- 5) Value Creation การสร้างมูลค่าเพิ่มแก่กิจการทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยการเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มมูลค่าใดๆ นั้น จะต้องเป็นการเพิ่มความสามารถในทุกด้านเพื่อการแข่งขัน
- 6) Ethics การส่งเสริมพัฒนาการกำกับดูแล และจรรยาบรรณที่ดีในการประกอบธุรกิจ
- 7) Participation การมีส่วนร่วม เป็นการส่งเสริมให้เกิดการกระจายโอกาสแก่ประชาชน ให้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการใดๆ

● แนวทางธรรมาภิบาลของธนาการ

เพื่อให้กระบวนการธรรมาภิบาลของธนาการเป็นไปอย่างโปร่งใสและเป็นธรรมต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยมีได้มุ่งเน้นที่ประโยชน์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง รวมทั้งมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม คณะอนุกรรมการธรรมาภิบาลและความรับผิดชอบต่อสังคมได้กำหนดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านธรรมาภิบาล และทบทวนนโยบายธรรมาภิบาล รวมทั้งกฎบัตร จริยธรรมทางธุรกิจ จรรยาบรรณของกรรมการ ผู้บริหารและพนักงานเป็นประจำทุกปี นอกจากนี้ ธนาการได้กำหนดแนวทางธรรมาภิบาลเป็น 6 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1 : การดำเนินการตามนโยบายของภาครัฐในฐานะเจ้าของ

หมวดที่ 2 : สิทธิและความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น

หมวดที่ 3 : ความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ

หมวดที่ 4 : บทบาทต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

หมวดที่ 5 : การเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศและความโปร่งใส

หมวดที่ 6 : จริยธรรมและจรรยาบรรณ

หมวดที่ 1 การดำเนินการตามนโยบายของภาครัฐในฐานะเจ้าของ

1.1 แผนนโยบายของผู้ถือหุ้นภาครัฐของรัฐวิสาหกิจ

ธนาการยึดแผนนโยบายของผู้ถือหุ้นภาครัฐของวิสาหกิจ รวมถึงนโยบายของรัฐบาลและหน่วยงานที่กำกับดูแล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาธนาการ อีกทั้งธนาการมีการเผยแพร่แนวทางการพัฒนาต่อสาธารณชน (Statement of Corporate Intent) และคณะกรรมการธนาการมีอิสระในการดำเนินงาน และไม่แทรกแซงการบริหารงานประจำ

■ แนวทางปฏิบัติ

1.1.1 ธนาการยึดแผนนโยบายของผู้ถือหุ้นภาครัฐของวิสาหกิจ รวมถึงนโยบายของรัฐบาลและหน่วยงานที่กำกับดูแลมาเป็นแนวทางในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และแผนธุรกิจของธนาการ

1.1.2 คณะกรรมการและฝ่ายจัดการ มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแนวทางที่วางไว้เป็นระยะ รวมถึงคณะกรรมการยังสามารถใช้ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่ธนาการในการดำเนินการตามแนวทางที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.1.3 ธนาการมีการเผยแพร่แนวทางการพัฒนาต่อสาธารณชน ผ่านช่องทางต่างๆ ที่เหมาะสมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งเปิดช่องทางให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ที่สนใจแสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อเสนอแนะได้

1.1.4 ธนาการมีการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้วยความโปร่งใส เป็นธรรมและตรวจสอบได้ รวมทั้งเป็นไปตามกรอบนโยบายและการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล โดยเฉพาะการปฏิบัติงานที่มีความสำคัญ โดยธนาการกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่วางไว้ในทุกกรณีอย่างเท่าเทียมกัน

1.1.5 ในกรณีที่ต้องใช้ดุลยพินิจในการตีความ ระเบียบกฎเกณฑ์ หรือการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ใดๆ ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต้องจัดให้มีขั้นตอนการดำเนินการที่เป็นอิสระ โปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ และเป็นมาตรฐานเดียวกัน

1.1.6 ธนาการจัดให้มีขั้นตอนการปฏิบัติงานรวมถึงมาตรการในการกำกับดูแลและการบังคับใช้กฎหมายที่สามารถป้องกันการแทรกแซงจากการเมือง (Political interference) หรือกลุ่มผลประโยชน์ (Commercial or other sectorial interests) ที่มีผลต่อความเป็นอิสระในการตัดสินใจของธนาการ มิให้ตกอยู่ภายใต้การครอบงำของอิทธิพลใดๆ และเป็นไปเพื่อประโยชน์โดยรวมของสาธารณชน โดยกำหนดให้การพิจารณาตัดสินใจดำเนินการในเรื่องดังกล่าวต้องมีการกลั่นกรองเป็นลำดับขั้น มีการบันทึกผลการพิจารณาเป็นลายลักษณ์อักษร และต้องมีการบันทึกความเห็นที่แตกต่างไว้อย่างครบถ้วน

1.1.7 การตัดสินใจดำเนินการของธนาการที่ต้องหารือ (Consultation) หรือขอความเห็นชอบจากภาครัฐ (Government) ต้องไม่กำหนดเป็นขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เป็นงานประจำหรืองานปกติ (Day-to-Day technical matters) โดยต้องเป็นการหารือหรือขอความเห็นชอบระดับนโยบายในภาพรวมที่มีขั้นตอนที่ชัดเจน โปร่งใสและตรวจสอบได้

หมวดที่ 2 สิทธิและความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น

2.1 สิทธิของผู้ถือหุ้น

ผู้ถือหุ้นทุกคนมีสิทธิร่วมเป็นเจ้าของกิจการและร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของธนาการ โดยธนาการจะดูแลและส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิของตนอย่างเท่าเทียมกัน

ธนาการตระหนักและให้ความสำคัญในเรื่องสิทธิของผู้ถือหุ้น โดยไม่กระทำการใดเป็นการละเมิดหรือลิดรอนสิทธิของผู้ถือหุ้น มีการกำหนดกฎเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งวิธีการในการเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญของผู้ถือหุ้นประจำปี โดยผู้ถือหุ้นมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ซักถามหรือส่งคำถามล่วงหน้าได้

■ แนวทางปฏิบัติ

2.1.1 จัดการประชุมใหญ่สามัญของผู้ถือหุ้นเป็นประจำทุกปีภายใน 150 วัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชี

2.1.2 การประชุมใหญ่สามัญของผู้ถือหุ้นได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติ ธ.ก.ส. พ.ศ. 2509 และนำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยการประชุมใหญ่สามัญของผู้ถือหุ้นมาใช้บังคับโดยอนุโลม

2.1.3 แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับวัน เวลา และสถานที่ พร้อมวาระการประชุมทางหนังสือพิมพ์ รวมทั้งส่งข้อมูลเกี่ยวกับสถานะแห่งกิจการและสารสนเทศที่จำเป็นอย่างเพียงพอเพื่อใช้ในการตัดสินใจให้ผู้ถือหุ้นทุกรายทางไปรษณีย์ตอบรับก่อนประชุมไม่น้อยกว่า 7 วัน และทางเว็บไซต์ของธนาคารที่ www.baac.or.th

2.1.4 ผู้ถือหุ้นสามารถเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปีและออกเสียงภายใต้กรอบกฎหมายที่กำหนด

2.1.5 ผู้ถือหุ้นมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนตามแต่ละระเบียบวาระที่เสนอ

2.1.6 เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามล่วงหน้าก่อนวันประชุมใหญ่สามัญประจำปีผ่านช่องทางเว็บไซต์ของธนาคารที่ www.baac.or.th ผ่านช่องทางการติดต่อ ธ.ก.ส. เมนุย่อย ช่องทางการติดต่อ

2.1.7 เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นซักถามและแสดงความคิดเห็นในวันประชุมใหญ่สามัญประจำปี

2.1.8 ให้ผู้ถือหุ้นมีสิทธิเข้าร่วมประชุมหรือมอบฉันทะให้ผู้อื่นมาร่วมการประชุมและออกเสียงลงคะแนนแทนได้ตามแบบฟอร์มที่กำหนด

2.1.9 ธนาคารส่งและเผยแพร่รายงานการประชุมใหญ่ให้ผู้ถือหุ้นได้รับทราบโดยทั่วถึงทุกราย และเผยแพร่ผ่านช่องทางเว็บไซต์ของธนาคาร www.baac.or.th

2.1.10 ผู้ถือหุ้นมีสิทธิรับเงินปันผลจากส่วนแบ่งกำไรที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานกิจการ

2.2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

ผู้ถือหุ้นทุกคนในฐานะเป็นเจ้าของกิจการได้รับการปฏิบัติตามสิทธิพื้นฐานอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกันทุกประการตามที่กฎหมายกำหนด และมีสิทธิได้รับสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันอย่างเพียงพอผ่านช่องทางต่างๆ

■ แนวทางปฏิบัติ

2.2.1 ผู้ถือหุ้นได้รับการปฏิบัติตามสิทธิพื้นฐานอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน

2.2.2 ผู้ถือหุ้นได้รับเอกสารและข้อมูลสารสนเทศอย่างเพียงพอครบถ้วนและทันเวลาเพื่อประกอบการตัดสินใจ

2.2.3 ผู้ถือหุ้นได้รับการอำนวยความสะดวกในการใช้สิทธิต่าง ๆ เช่น การรับเงินปันผล การซื้อหรือโอนหุ้น ฯลฯ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นได้เข้าร่วมประชุมและใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนน

หมวดที่ 3 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

3.1 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

คณะกรรมการมีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแลกิจการเพื่อประโยชน์สูงสุดของธนาคาร มีความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้ถือหุ้นและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และเป็นอิสระจากฝ่ายจัดการ

3.1.1 หน้าที่และความรับผิดชอบ

คณะกรรมการเป็นผู้วางนโยบาย กำหนดทิศทางการเจริญเติบโตและตัดสินใจในเรื่องสำคัญขององค์กร รวมทั้งกำกับดูแลฝ่ายจัดการให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ควบคุมกำกับดูแลการดำเนินงานของธนาคารให้สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อกิจการภาคีรัฐ ประชาชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ถือหุ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

■ แนวทางปฏิบัติ

3.1.1.1 คณะกรรมการได้กำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ และการปฏิบัติหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายจัดการอย่างชัดเจน

3.1.1.2 คณะกรรมการมีความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้ถือหุ้นในการกำกับดูแลเพื่อประโยชน์สูงสุดขององค์กร

3.1.1.3 กรรมการทุกคนมีความรับผิดชอบในฐานะกรรมการเท่าเทียมกัน ทั้งในด้านการเป็นผู้นำและการควบคุมกำกับธนาคาร

3.1.1.4 กรรมการทุกคนปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์และรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ของตน

3.1.1.5 คณะกรรมการได้ร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ของธนาคารและความรับผิดชอบต่อผลประโยชน์รวมทั้งการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการให้มีประสิทธิภาพ

3.1.1.6 คณะกรรมการได้ร่วมทบทวนและให้ความเห็นชอบกลยุทธ์ และนโยบายที่สำคัญ รวมทั้งวัตถุประสงค์ เป้าหมายทางการเงิน และแผนงานต่างๆ ของธนาคาร ตลอดจนติดตามผลการดำเนินงานของฝ่ายจัดการให้มีการปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ

3.1.1.7 คณะกรรมการได้กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้จัดการและประเมินผลการปฏิบัติงานทุก 6 เดือน เพื่อนำผลการประเมินมาพิจารณาปรับขึ้นค่าตอบแทนของผู้จัดการปีละ 1 ครั้ง โดยคณะกรรมการพิจารณาหลักเกณฑ์วิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้จัดการ

3.1.1.8 คณะกรรมการได้กำหนดกรอบค่าตอบแทนและผลตอบแทนจูงใจระยะยาวของฝ่ายจัดการ โดยมีการพิจารณาให้สอดคล้องกับผลการดำเนินงานของธนาคารและผลการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการแต่ละคน

3.1.1.9 คณะกรรมการได้จัดให้มีกระบวนการในการตรวจสอบ และสอบทานระบบบัญชีการรายงานทางการเงิน การควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน นโยบายด้านการบริหารความเสี่ยงและการติดตามให้มีการปฏิบัติที่มีประสิทธิผล

3.1.1.10 คณะกรรมการควรควบคุมและจัดการแก้ปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นระหว่างฝ่ายจัดการ กรรมการ และภาครัฐ รวมทั้งตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของธนาคาร ในทางมิชอบและการกระทำที่ไม่ถูกต้องของฝ่ายจัดการ กรรมการ และภาครัฐ

3.1.1.11 คณะกรรมการต้องไม่เป็นกรรมการในการจัดซื้อจัดจ้างของธนาคาร

3.1.1.12 คณะกรรมการต้องกำกับและติดตามระบบงานสำคัญหลักของธนาคาร เพื่อให้การดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3.1.1.13 คณะกรรมการได้รับข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยอย่างสม่ำเสมอเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ

3.1.1.14 คณะกรรมการสามารถแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาเรื่องต่างๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

3.1.1.15 คณะกรรมการประเมินตนเองพร้อมทั้งอภิปรายผลการประเมิน และให้ข้อเสนอแนะที่เกิดมูลค่าเพิ่มหรือนวัตกรรมให้แก่ธนาคาร

3.1.1.16 คณะกรรมการต้องแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

3.1.1.17 คณะกรรมการต้องจัดทำรายงานความขัดแย้งทางผลประโยชน์เมื่อได้รับการแต่งตั้ง และเป็นประจำทุกปี

3.1.1.18 คณะกรรมการควรจัดให้มีจรรยาบรรณ (Code of Conduct) ที่เป็นลายลักษณ์อักษร และทบทวนปรับปรุงจรรยาบรรณดังกล่าวให้ทันสมัยเป็นประจำ

3.1.2 คุณลักษณะของคณะกรรมการ

คณะกรรมการเป็นผู้มีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และมีความเป็นอิสระ ในการตัดสินใจ ซึ่งจะช่วยสร้างความสามารถในการแข่งขัน การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และประโยชน์สูงสุด ของธนาการและผู้ถือหุ้นภายใต้กรอบของความโปร่งใส ซื่อสัตย์ มีจริยธรรมที่ดี และมีความรับผิดชอบสูง สำหรับองค์ประกอบของคณะกรรมการ ประกอบด้วย

3.1.2.1 คุณลักษณะของกรรมการเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติธนาการเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. 2509 และพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงาน รัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และกรรมการจะดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจได้ไม่เกิน 3 แห่ง

3.1.2.2 องค์ประกอบของคณะกรรมการ ประกอบด้วย

1) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ รองประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกไม่เกินสิบสองคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง และมีผู้จัดการเป็นกรรมการและเลขานุการ กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอย่างน้อยต้องมี ผู้แทนกระทรวงการคลังหนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์หนึ่งคน ผู้แทนกรมส่งเสริมสหกรณ์หนึ่งคน ผู้แทนสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหนึ่งคน ผู้แทนธนาการแห่งประเทศไทยหนึ่งคน และผู้แทนสหกรณ์การเกษตรผู้ถือหุ้นหนึ่งคน

2) กรรมการอื่นนอกจากที่กล่าวไว้ข้างต้น จะแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะด้านที่เป็นประโยชน์ต่อธนาการ และอยู่ในบัญชีรายชื่อกรรมการรัฐวิสาหกิจของ กระทรวงการคลัง (Directors' Pool) ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการอื่น

3.1.3 ความเป็นอิสระของคณะกรรมการ

คณะกรรมการเป็นผู้มีความเป็นอิสระและเป็นกลางไม่มีผลประโยชน์ใดแอบแฝง หรือมีส่วนเกี่ยวข้อง ส่วนได้ส่วนเสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม สามารถใช้ดุลยพินิจที่เป็นอิสระในการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์อย่างเป็น อิสระ และเป็นธรรม

■ แนวทางปฏิบัติ

3.1.3.1 คณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความอิสระ กรรมการแต่ละคนใช้ทักษะประสบการณ์ และดุลยพินิจที่เป็นอิสระตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ที่มีการนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการ ทั้งนี้ เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ

3.1.3.2 คณะกรรมการมีการติดตาม กำกับ และรับฟังปัญหา เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไข เกิดการปรับเปลี่ยนหรือยับยั้งการดำเนินการในเรื่องต่างๆ ทั้งนี้ เพื่อคุ้มครองผลประโยชน์ของภาครัฐ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชน

3.1.3.3 กรรมการอิสระจากผู้ทรงคุณวุฒิจะต้องเข้าถึงข้อมูลทางการเงิน และธุรกิจอื่นอย่างเพียงพอ ที่จะแสดงความเห็นได้อย่างเป็นอิสระ รักษาผลประโยชน์ของผู้ที่เกี่ยวข้อง

3.1.4 การถ่วงดุลของคณะกรรมการ

เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสร้างความสมดุลของการกำกับและการบริหารจัดการที่ดี พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรกำหนดให้คณะกรรมการ ประกอบด้วย ประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน 6 คน กรรมการอิสระจากผู้ทรงคุณวุฒิ (ไม่ได้เป็นกรรมการ โดยตำแหน่งและผู้แทนส่วนราชการ) จำนวน 7 คน และมีผู้จัดการเป็นกรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ องค์ประกอบของคณะกรรมการ ประกอบด้วย กรรมการอิสระอย่างน้อยหนึ่งในสามของกรรมการ ทั้งคณะ โดยคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิในบัญชีรายชื่อกรรมการรัฐวิสาหกิจของกระทรวงการคลัง (Directors' Pool) อย่างน้อยหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการอิสระ และต้องไม่มีผลประโยชน์หรือส่วนได้ส่วนเสีย ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมทั้งในด้านการเงินและการบริหารงานในธนาคาร สามารถใช้ดุลยพินิจที่เป็นอิสระ สามารถผลักดันให้เกิดการปรับเปลี่ยนหรือยับยั้งการดำเนินการต่างๆ ได้เมื่อจำเป็น รวมทั้งมีความเป็นอิสระ ในการตัดสินใจอย่างแท้จริง

■ แนวทางปฏิบัติ

3.1.4.1 กรรมการอิสระมีการประชุมกันเองอย่างน้อย 6 เดือนต่อครั้ง โดยไม่มีกรรมการโดยตำแหน่ง เข้าร่วมประชุม

3.1.4.2 กรรมการอิสระมีการรายงานรับรองความเป็นอิสระของตน เมื่อได้รับการแต่งตั้ง และเป็น ประจำทุกปี เพื่อเปิดเผยในรายงานประจำปีของธนาคาร

3.1.4.3 มีบทบาทในการกำหนดค่าตอบแทนของผู้บริหารสูงสุดและกำกับดูแลผลการปฏิบัติงาน ของฝ่ายจัดการ

3.1.4.4 กรรมการอิสระได้เข้าประชุมคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการแต่งตั้ง เป็นประจำโดยสม่ำเสมอ

3.1.5 ความมีประสิทธิภาพของคณะกรรมการและการจัดตั้งคณะอนุกรรมการ

เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลตามพระราชบัญญัติ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร คณะกรรมการจึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการชุดต่างๆ เพื่อศึกษารายละเอียด ติดตาม กำกับดูแล และกลั่นกรองงานในเรื่องสำคัญๆ โดยเฉพาะในกรณีที่ต้องอาศัยความเป็นกลาง ในการวินิจฉัยก่อนนำเสนอคณะกรรมการ และได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการไว้อย่างชัดเจน โดยตระหนักถึงการเพิ่มมูลค่าให้เกิดแก่กิจการของธนาคาร

■ แนวทางปฏิบัติ

3.1.5.1 คณะกรรมการได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการชุดต่างๆ เพื่อช่วยศึกษากลั่นกรองงานก่อนนำเสนอ คณะกรรมการ

3.1.5.2 คณะกรรมการไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดเพิ่มค่าตอบแทนให้แก่ตนเอง โดยธนาคาร ได้จ่ายค่าตอบแทนให้แก่คณะกรรมการตามมติคณะรัฐมนตรี

3.1.5.3 คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาและกำหนดหลักเกณฑ์ในการสรรหาผู้จัดการ และคณะกรรมการพิจารณาหลักเกณฑ์วิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้จัดการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การ ประเมินผลและการขึ้นค่าตอบแทน

3.1.5.4 ประธานกรรมการมิได้เป็นประธานในคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการแต่งตั้ง

3.1.6 การแต่งตั้งกรรมการ

การแต่งตั้งกรรมการใหม่และการเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิให้คณะกรรมการแต่งตั้ง มีหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนที่โปร่งใส ถูกต้อง รวมถึงการต่อวาระของกรรมการมิได้เป็นไปโดยอัตโนมัติ การแต่งตั้งกรรมการจะแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์อย่างแท้จริง โดยมีคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยกรรมการไม่มีผลประโยชน์หรือส่วนได้ส่วนเสีย ไม่ว่าทั้งทางตรงและทางอ้อมกับกิจการของธนาการ มีการกำหนดบรรทัดฐานการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการ การเตรียมความพร้อม และการมีส่วนร่วมเพื่อให้ธนาการได้รับประโยชน์สูงสุดจากการแต่งตั้ง

■ แนวทางปฏิบัติ

3.1.6.1 การแต่งตั้งกรรมการมีวิธีการ ขั้นตอน หลักเกณฑ์ที่โปร่งใสและเป็นธรรม โดยแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และความน่าเชื่อถือในหลากหลายสาขาที่เหมาะสมกับภารกิจของธนาการ และมีคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติธนาการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และไม่มีประโยชน์หรือส่วนได้ส่วนเสียกับกิจการของธนาการ

3.1.6.2 ธนาการได้เปิดเผยประวัติกรรมการทุกคน รวมถึงการรายงานความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of Interest) การมีส่วนได้ส่วนเสีย และแสดงรายการที่เกี่ยวข้องกัน (Connected Transaction) โดยได้เผยแพร่ในรายงานกิจการประจำปี และเว็บไซต์ของธนาการ พร้อมทั้งมีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลง

3.1.7 การประเมินผลของคณะกรรมการ

การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการจะช่วยให้คณะกรรมการทำหน้าที่กำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ขององค์กร ควบคู่ไปกับการทำหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายจัดการ โดยคณะกรรมการจะมีการประเมินผลการปฏิบัติงานในลักษณะที่เป็นการประเมินตนเอง (Self-Assessment) เพื่อนำผลการประเมินดังกล่าวมาพิจารณาร่วมกัน และกำหนดแนวทางที่จะปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

■ แนวทางปฏิบัติ

3.1.7.1 คณะกรรมการได้ทำการประเมินตนเองตามหลักเกณฑ์การประเมินที่กระทรวงการคลัง กำหนด ประกอบด้วยขอบเขตการประเมิน ขั้นตอนการประเมิน ระยะเวลา รูปแบบ และการประมวลคะแนน โดยทำการประเมิน 2 รูปแบบ คือแบบรายบุคคล และแบบรายคณะ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

3.1.7.2 คณะกรรมการได้มีการนำผลการประเมินตนเองมาพิจารณาร่วมกันและให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ เพื่อนำมากำหนดแนวทางปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการให้มีความครบถ้วน มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มหรือนวัตกรรมให้แก่ธนาการ

3.1.8 การดำเนินการประชุมคณะกรรมการ

การประชุมคณะกรรมการมีความสำคัญต่อการดำเนินงานอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนภารกิจของธนาคารให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

■ แนวทางปฏิบัติ

3.1.8.1 คณะกรรมการมีการประชุมอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง โดยกำหนดแผนการประชุมประจำปีล่วงหน้า และมีการประชุมตามความจำเป็น เพื่อกรรมการจะได้ปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบของตนได้อย่างถูกต้อง

3.1.8.2 การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการจึงครบองค์ประชุม ถ้าในการประชุมครั้งใดประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

3.1.8.3 กรรมการได้รับข้อมูลที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจล่วงหน้า

3.1.8.4 ประธานกรรมการและผู้จัดการได้ร่วมกันพิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดเรื่องที่จะเข้าวาระการประชุม ทั้งนี้ กรรมการที่ต้องการกำหนดเรื่องอื่นเป็นวาระการประชุมจะเสนอเรื่องต่อประธานกรรมการ

3.1.8.5 คณะกรรมการได้สนับสนุนให้ผู้จัดการเชิญฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการเพื่อให้ข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมในฐานะที่เกี่ยวข้องโดยตรง และเพื่อให้คณะกรรมการได้มีโอกาสรู้จักผู้บริหารระดับสูงสำหรับใช้ประกอบการพิจารณาแผนการสืบทอดงาน

3.1.8.6 ประธานกรรมการได้จัดให้มีการประสานงานระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายจัดการ

3.1.8.7 คณะกรรมการมีการจัดทำรายงานรับรองความขัดแย้งทางผลประโยชน์ตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดีในรัฐวิสาหกิจในการประชุมคณะกรรมการทุกครั้ง

3.1.9 การได้รับเอกสารและข้อมูล

กรรมการได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและสำคัญเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจในประเด็นต่างๆ ได้อย่างรอบคอบ และเที่ยงตรงเกิดประโยชน์แก่ธนาคารมากที่สุด

■ แนวทางปฏิบัติ

3.1.9.1 ธนาคารมีมาตรการที่ชัดเจนเพื่อให้กรรมการได้รับข้อมูลล่วงหน้า โดยมีเวลาเพียงพอที่จะศึกษาพิจารณาและตัดสินใจอย่างถูกต้องในเรื่องต่างๆ ในการประชุมคณะกรรมการแต่ละครั้ง

3.1.9.2 กรรมการสามารถขอเอกสารและข้อมูล คำปรึกษาจากฝ่ายจัดการ และอาจขอความเห็นที่เป็นอิสระจากที่ปรึกษาภายนอกเมื่อจำเป็น เพื่อประกอบการประชุมในแต่ละครั้ง

3.2 ค่าตอบแทนของกรรมการ

ค่าตอบแทนของกรรมการได้กำหนดไว้อย่างเป็นธรรม โปร่งใส และเท่าเทียมกัน โดยอ้างอิงตามประสิทธิภาพด้านการปฏิบัติงาน และคุณสมบัติของกรรมการเป็นสำคัญ

■ แนวทางปฏิบัติ

3.2.1 คำตอบแทนของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการแต่งตั้ง เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี และตามหลักเกณฑ์ที่ธนาการกำหนด

3.2.2 คณะกรรมการได้เปิดเผยข้อมูลคำตอบแทนที่ได้รับไว้ในรายงานกิจการประจำปี โดยจำแนกคำตอบแทนเป็นรายบุคคล

3.3 การเตรียมความพร้อมสำหรับผู้บริหารระดับสูง (Succession Plan)

คณะกรรมการมีการเตรียมความพร้อมบุคลากรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและการขยายธุรกิจสู่การ “เป็นธนาการพัฒนาชนบทที่มั่นคง มีการจัดการที่ทันสมัย ให้บริการทางการเงินครบวงจร เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร” ดังนี้

3.3.1 ตำแหน่งผู้จัดการ ธนาการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติธนาการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และกฎบัตรของคณะกรรมการสรรหาผู้จัดการ และคณะอนุกรรมการพิจารณาผลตอบแทนผู้จัดการ โดยมีกระบวนการสรรหาคัดเลือกอย่างโปร่งใส มีการประกาศรับสมัครบุคคล จากนั้นดำเนินการคัดเลือกตามกระบวนการที่คณะกรรมการสรรหาผู้จัดการกำหนด และนำเสนอผลการคัดเลือกต่อคณะกรรมการต่อไป

3.3.2 ตำแหน่งผู้บริหารระดับสูง ธนาการได้จัดทำโครงการเตรียมความพร้อมทดแทนตำแหน่ง (Succession Planning) เพื่อเตรียมผู้บริหารให้มีขีดความสามารถพร้อมทดแทนในตำแหน่ง ผู้นำสูงสุด ผู้นำระดับสูง (รองผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ ผู้อำนวยการฝ่าย) อย่างเป็นระบบ โดยการกำหนดคุณสมบัติขีดความสามารถผู้บริหารที่ชัดเจน มีการประเมินและจัดทำแผนพัฒนาเป็นรายบุคคล (Individual Development Plan) โดยมุ่งเน้นให้เกิดการแสดงขีดความสามารถที่ต้องการผ่านการมอบหมายโครงการสำคัญให้รับผิดชอบ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์และความเชื่อมั่นในศักยภาพความพร้อมของผู้บริหารภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการบริหารระบบทดแทนตำแหน่ง และระบบบริหารผู้ที่มีศักยภาพสูง (Succession Planning and Talent Management) ซึ่งธนาการจะนำผลดังกล่าวเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาคัดเลือกโดยคณะกรรมการที่ธนาการแต่งตั้ง โดยพิจารณาด้านคุณธรรม/จริยธรรม (Ethics) ผลงาน (Performance) และขีดความสามารถ/ศักยภาพ (Competencies/Potentials)

หมวดที่ 4 บทบาทต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ธนาการรับรู้ถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามที่กฎหมายกำหนด และมีแนวทางการดูแลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามสิทธิที่มีตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และมีการติดตามเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าสิทธิของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับการคุ้มครองและปฏิบัติด้วยดี โดยธนาการสนับสนุนให้มีความร่วมมือระหว่างธนาการกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการสร้างความมั่นคง สร้างงานและสร้างกิจการให้มีฐานะการเงินที่มั่นคงยั่งยืน

4.1 บทบาทต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ธนาการให้ความสำคัญในการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มและผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียมกัน จัดให้มีกระบวนการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างธนาการกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และพัฒนากลไกการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างผลการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนของธนาการ โดยกำหนดนโยบายให้มีการปฏิบัติตามสิทธิผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

■ แนวทางปฏิบัติ

4.1.1 ธนาคารกำหนดนโยบายและพัฒนากลไกของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการเสริมสร้างผลการดำเนินงานเพื่อสร้างความมั่นคง โดยจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา ผู้แทนเกษตรกร และสื่อมวลชน รวมทั้งจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อให้มีส่วนร่วมและเกิดความเข้าใจในโครงการที่ธนาคารจะดำเนินการ เพื่อให้ธนาคารสามารถดำเนินโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่เกิดความเสียหาย และเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยรวม

4.1.2 ธนาคารได้ปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม ตามสิทธิของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

4.1.3 ธนาคารได้กำหนดให้ฝ่ายจัดการ ผู้บริหาร พนักงาน และผู้ช่วยพนักงาน ทุกส่วนงานเป็นผู้ให้ข้อมูลและรับข้อเสนอแนะ ข้อร้องเรียนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น www.baac.or.th Call Center หมายเลข 02-555-0555 กล้องรับความคิดเห็น เป็นต้น

4.1.4 คณะกรรมการและผู้บริหารได้ให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยมีการประกาศนโยบาย (ปณิธาน) และกำหนดให้มีแผนการดำเนินงานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปตามแนวปฏิบัติตามมาตรฐานสากล เพื่อให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน มีแนวทางปฏิบัติในทิศทางที่ถูกต้อง

4.1.5 ธนาคารจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นในการออกระเบียบ กฎเกณฑ์ หรือการวางนโยบายในเรื่องต่างๆ ตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยเฉพาะในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในวงกว้าง ทั้งในด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย และคุณภาพชีวิต

4.1.6 ธนาคารแบ่งผู้มีส่วนได้เสียออกเป็นกลุ่ม ได้แก่ หน่วยงานกำกับดูแล ผู้ถือหุ้น คู่ค้า/คู่ความร่วมมือ ผู้ส่งมอบ ลูกค้าผู้ใช้บริการ พนักงานธนาคาร และชุมชนและสังคมในเขตการดำเนินงานของสำนักงาน ธ.ก.ส.จังหวัด และสำนักงานใหญ่ เป็นต้น ทั้งนี้ ในแต่ละกลุ่มดังกล่าว ธนาคารต้องจัดให้มีช่องทางในการสื่อสารและการตอบสนองความต้องการจากธนาคารอย่างเพียงพอ

4.1.7 ธนาคารจัดทำนโยบายและมีแนวทางในการต่อต้านคอร์รัปชันสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรของธนาคาร ให้ความสำคัญ มีจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริต ปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจัดให้มีขั้นตอนการดำเนินงานต่างๆอย่างเป็นระบบ เพื่อป้องกันการทุจริต การกรรโชก และการรับหรือให้สินบนในทุกรูปแบบ

4.2 การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

4.2.1 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้น

ธนาคารมุ่งมั่นดำเนินธุรกิจให้มีผลประโยชน์ที่ดียิ่งอย่างต่อเนื่อง และรักษาระดับฐานะการเงินให้มีความแข็งแกร่ง โดยดำเนินธุรกิจด้วยความรอบคอบโปร่งใส เป็นไปอย่างถูกต้องครบถ้วนตามข้อกำหนดและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขัน และยึดมั่นในหลักจรรยาบรรณทางธุรกิจเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้ถือหุ้นในระยะยาวควบคู่ไปกับการสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจ โดยจัดให้มีระบบการควบคุมภายใน ระบบบัญชีและการตรวจสอบที่เคร่งครัด นอกจากนี้ธนาคารยังให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ต้องแก่ผู้ถือหุ้น และมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีสาระสำคัญอย่างสม่ำเสมอ ธนาคารได้กำหนดแนวปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นไว้เพิ่มเติมที่จรรยาบรรณของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานที่หัวข้อ 6.2.1 (7)

4.2.3 การปฏิบัติต่อรัฐบาลและหน่วยงานกำกับดูแล

ธนาคารต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน โดยธนาคารเป็นกลไกในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล ในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนระดับฐานรากให้มีประสิทธิภาพ ทั้งด้านการเงิน การผลิต การแปรรูป และการตลาด เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของผลผลิตการเกษตรและเป็นการเพิ่มรายได้ของเกษตรกร รวมทั้งการเชื่อมโยงสหกรณ์ทุกประเภท เพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชนระดับฐานรากที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์ที่ขาดแคลนเงินทุน ให้มีแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ จะส่งผลให้ชุมชนระดับฐานรากเข้มแข็ง นอกจากนี้ธนาคารยังดำเนินธุรกิจตามข้อกำหนดและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

4.2.3 การปฏิบัติต่อลูกค้า

ธนาคารมุ่งมั่นตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของลูกค้า เพื่อสร้างความพึงพอใจแก่ลูกค้าด้วยผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินที่มีคุณภาพได้มาตรฐานและมีความหลากหลาย โดยพัฒนาระบบงาน กระบวนการทำงาน และนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้อย่างเหมาะสม จัดให้มีบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญเป็นผู้ให้บริการ เพื่อให้มั่นใจว่าลูกค้าได้รับบริการที่ดีที่สุด รวมทั้งได้ขยายเครือข่ายสาขาให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศอย่างต่อเนื่อง ดูแลรักษาข้อมูลความลับของลูกค้า ตลอดจนจัดให้มีระบบการรับข้อร้องเรียนและดำเนินการแก้ไขตามความเหมาะสมด้วยความใส่ใจและยุติธรรม ธนาคารได้กำหนดแนวปฏิบัติต่อลูกค้าไว้เพิ่มเติมที่จรรยาบรรณของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานที่หัวข้อ 6.2.1 (5)

4.2.4 การปฏิบัติต่อคณะกรรมการและผู้บริหาร

คณะกรรมการและผู้บริหารของธนาคารได้รับรู้ถึงสิทธิของตนเป็นอย่างดี และพร้อมเป็นแบบอย่างในการใช้สิทธิและหน้าที่ของตนตามกรอบที่กำหนดไว้ ขณะเดียวกันยังตระหนักถึงการดูแลสิทธิของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มขององค์กรอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม

4.2.5 การปฏิบัติต่อพนักงาน

พนักงานถือเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนพันธกิจให้บรรลุวิสัยทัศน์ของธนาคาร จึงต้องรักษาและสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ จัดให้มีโอกาสก้าวหน้าในทางเดินสายอาชีพที่ชัดเจน พัฒนาศักยภาพพนักงานให้มีความรู้ความสามารถและทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ สามารถสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้แก่ลูกค้า มุ่งเน้นการพัฒนาที่ช่วยให้พนักงานเป็นมืออาชีพในงานที่ได้รับมอบหมายยิ่งขึ้น ตลอดจนได้สร้างและพัฒนาระบบการเรียนรู้รูปแบบต่างๆ ให้หลากหลายยิ่งขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้พนักงานได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และเรียนรู้ด้วยกันอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนและนำไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ รวมทั้งดูแลการกำหนดผลตอบแทนที่เหมาะสมเป็นธรรม และจัดให้มีสวัสดิการในด้านต่างๆ เช่น การรักษาพยาบาล การเคหะสงเคราะห์ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ การให้ทุนการศึกษาแก่พนักงาน ตลอดจนจัดให้มีการดูแลระบบการรักษาความปลอดภัยที่ดี สนับสนุนการจัดสถานที่ทำงานให้เหมาะสมและเอื้ออำนวยให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการทำงานอย่างเต็มที่

4.2.6 การปฏิบัติต่อลูกค้า

ธนาคารให้ความสำคัญเท่าเทียมกับลูกค้าทุกราย เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเป็นธรรมต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยยึดหลักผลประโยชน์สูงสุดของธนาคาร ไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตนหรือของพวกพ้อง ทั้งนี้ ต้องให้ข้อมูลที่ถูกต้องและอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง ไม่ทำให้ลูกค้าเข้าใจผิดพลาดหรือได้รับข้อมูลที่ไม่ครบถ้วน และที่สำคัญควรหลีกเลี่ยงการรับของกำนัล สินน้ำใจ และบริการที่จัดขึ้นให้เป็นการส่วนตัวหรือหมู่คณะ อย่างเฉพาะเจาะจง เพื่อหลีกเลี่ยงข้อครหาต่างๆ และป้องกันมิให้เกิดความไม่ไว้วางใจในการช่วยเหลือตอบแทน ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นพิเศษ รวมทั้งได้จัดให้มีการทบทวนระบบและระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างของธนาคาร ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2549 และข้อบังคับของธนาคารฉบับที่ 30 ว่าด้วยการพัสดุ และธนาคารได้กำหนดแนวปฏิบัติต่อลูกค้าไว้เพิ่มเติม ที่จรรยาบรรณของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ที่หัวข้อ 6.2.1 (5)

4.2.7 การปฏิบัติต่อเจ้าหน้าที่

ธนาคารได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ตกลงไว้กับเจ้าหน้าที่ในกลุ่มต่าง ๆ เพื่อรักษาชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือต่อเจ้าหน้าที่และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

4.2.8 การปฏิบัติต่อพันธมิตรธุรกิจธนาคาร

ธนาคารมุ่งมั่นปฏิบัติตามข้อตกลงที่ทำไว้กับพันธมิตรทางธุรกิจของธนาคาร และให้ความช่วยเหลือในการเอื้ออำนวยผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน เช่น การให้ความร่วมมือเกื้อกูล และเป็นพันธมิตรกัน ในด้านข้อมูล ด้านการให้บริการ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านวิชาการ และด้านอื่น ๆ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินธุรกิจ และสามารถให้บริการที่มีคุณภาพแก่ลูกค้าได้

4.2.9 การปฏิบัติต่อคู่แข่งทางการค้า

ธนาคารยึดหลักการดำเนินธุรกิจอย่างเสรี ประพฤติตามกรอบกติกาการแข่งขันที่ดี อยู่ในกรอบกฎหมาย และจรรยาบรรณทางธุรกิจ ไม่แสวงหาข้อมูลที่เป็นความลับของคู่แข่งทางการค้าด้วยวิธีการไม่สุจริต และธนาคารได้กำหนดแนวปฏิบัติต่อคู่แข่งทางการค้า ไว้เพิ่มเติมที่จรรยาบรรณของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ที่หัวข้อ 6.2.1 (6)

4.2.10 การปฏิบัติต่อชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม

ธนาคารตระหนักว่าธนาคารจะเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนได้นั้นจะต้องให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อสังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปด้วย จึงได้กำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นโยบายความรับผิดชอบต่อสังคม นโยบายการรักษาความปลอดภัย นโยบายการต่อต้านการทุจริต คอร์รัปชัน และนโยบายการบริหารความเสี่ยงองค์กร นอกจากนี้ธนาคารได้กำหนดแนวปฏิบัติด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ไว้เพิ่มเติมที่จรรยาบรรณของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ที่หัวข้อ 6.5

4.3 การบริหารแบบมีส่วนร่วม

ธนาคารตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในองค์กร อันจะส่งผลให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ธนาคารจึงให้ความสำคัญต่อกระบวนการแรงงานสัมพันธ์ โดยสร้างสรรค์กระบวนการมีส่วนร่วม ดังนี้

4.3.1 คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์ ธ.ก.ส. ประกอบด้วย กรรมการธนาคารคนหนึ่งเป็นประธาน กรรมการผู้แทนฝ่ายนายจ้างซึ่งแต่งตั้งจากฝ่ายบริหาร ไม่น้อยกว่า 5 คนแต่ไม่เกิน 9 คน และผู้แทนฝ่ายลูกจ้างซึ่งแต่งตั้งจากสมาชิกของสหภาพแรงงานของรัฐวิสาหกิจ มีจำนวนเท่ากับผู้แทนฝ่ายนายจ้าง โดยมีอำนาจหน้าที่และแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

■ อำนาจหน้าที่

- (1) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาแรงงานสัมพันธ์
- (2) หาทางปรองดอง และระงับข้อขัดแย้งในรัฐวิสาหกิจนั้น
- (3) พิจารณาปรับปรุงระเบียบ ข้อบังคับในการทำงาน อันจะเป็นประโยชน์ต่อนายจ้าง ลูกจ้าง และรัฐวิสาหกิจ
- (4) ปรีกษาหารือเพื่อแก้ปัญหาตามคำร้องทุกข์ของลูกจ้างหรือสหภาพแรงงาน รวมถึงการร้องทุกข์ที่เกี่ยวกับการลงโทษทางวินัย
- (5) ปรีกษาหารือเพื่อพิจารณาปรับปรุงสภาพการจ้าง

■ แนวทางปฏิบัติ

- (1) จัดให้มีการประชุมอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง ในกรณีที่กรรมการกิจการสัมพันธ์ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ร้องขอ ให้คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์จัดให้มีการประชุมภายใน 10 วันนับแต่วันที่รับคำร้องขอ
- (2) การประชุมต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด และต้องมีกรรมการฝ่ายนายจ้างและฝ่ายลูกจ้างอย่างน้อยฝ่ายละหนึ่งคน จึงเป็นองค์ประชุม ทั้งนี้ หากไม่ได้องค์ประชุมตามที่กำหนด ให้จัดให้มีการประชุมอีกครั้งหนึ่งภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันที่นัดประชุมครั้งแรก

4.3.2 คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ประจำฝ่ายกิจการสาขาภาค ประกอบด้วย ผู้ช่วยผู้จัดการ ที่ดูแลฝ่ายกิจการสาขาภาคเป็นประธาน กรรมการประกอบด้วยผู้แทนฝ่ายบริหาร แต่งตั้งจากผู้อำนวยการฝ่ายกิจการสาขาภาค ผู้อำนวยการสำนักงาน ธ.ก.ส.จังหวัด และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการสาขาภาค รวม 6 คน ผู้แทนฝ่ายพนักงานแต่งตั้งจาก รองประธาน สร.ธกส. หรือ กรรมการ สร.ธกส. และผู้แทน สร.ธกส. ตามที่ สร.ธกส.เสนอรวม 6 คน โดยมีอำนาจหน้าที่และแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

■ อำนาจหน้าที่

- (1) ปรีกษาหารือเพื่อให้ความเห็นการปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธนาคาร
- (2) ปรีกษาหารือแก้ไขปัญหาคือเสนอแนะที่รวบรวมจาก สนจ. หรืออนุกรรมการ สร.ธกส. ของ สนจ.ในสังกัดฝ่ายกิจการสาขาภาค
- (3) นำเสนอส่วนงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาปรับปรุงวิธีปฏิบัติงาน กรณีเป็นเรื่องเกี่ยวกับนโยบาย และสภาพการจ้างให้นำเสนอคณะกรรมการกิจการสัมพันธ์ ธ.ก.ส. ผ่าน ฝ่ายทรัพยากรมนุษย์

■ แนวทางปฏิบัติ

(1) กำหนดการประชุม อย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด และต้องมีกรรมการฝ่ายบริหารและฝ่ายพนักงาน อย่างน้อยฝ่ายละหนึ่งคน จึงเป็นองค์ประชุม

(2) กรณีกรรมการไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ร้องขอ ให้คณะกรรมการจัดให้มีการประชุมภายใน 10 วัน

4.3.3 คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ประจำสำนักงานใหญ่ ประกอบด้วย ผู้ช่วยผู้จัดการที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลและรับผิดชอบการดำเนินงานสายงานวางแผนเป็นประธาน กรรมการประกอบด้วย ผู้แทนฝ่ายบริหารแต่งตั้งจากผู้อำนวยการฝ่าย รองผู้อำนวยการฝ่าย ผู้อำนวยการสำนัก ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนัก ที่สังกัดสำนักงานใหญ่ รวม 6 คน ผู้แทนฝ่ายพนักงานแต่งตั้งจาก รองประธาน สร.ธกส. หรือกรรมการ สร.ธกส. และผู้แทน สร.ธกส. ตามที่ สร.ธกส. เสนอ รวม 6 คน โดยมีอำนาจหน้าที่และแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

■ อำนาจหน้าที่

- (1) ปกป้องหรือเพื่อให้เห็นการปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธนาการ
- (2) ปกป้องหรือแก้ไขปัญหาข้อเสนอนะที่รวบรวมจากส่วนงานในสังกัดสำนักงานใหญ่ หรืออนุกรรมการ สร.ธกส. ประจำสำนักงานใหญ่
- (3) นำเสนอส่วนงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาปรับปรุงวิธีปฏิบัติงาน กรณีเป็นเรื่องเกี่ยวกับนโยบายและสภาพการจ้างให้นำเสนอคณะกรรมการกิจการสัมพันธ์ ธ.ก.ส. ผ่าน ฝ่ายทรัพยากรมนุษย์

■ แนวทางปฏิบัติ

กำหนดการประชุม อย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด และต้องมีกรรมการฝ่ายบริหารและฝ่ายพนักงาน อย่างน้อยฝ่ายละหนึ่งคน จึงเป็นองค์ประชุม

หมวดที่ 5 การเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศและความโปร่งใส

5.1 การเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศ

ธนาการให้ความสำคัญในการบริหารจัดการและการดำเนินงานตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อให้การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของธนาการเป็นไปอย่างถูกต้อง ครบถ้วน โปร่งใส และเท่าเทียมกัน สอดคล้องกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบกระบวนการบริหารการดำเนินการที่กระทบสิทธิหรือก่อให้เกิดความเสียหาย จึงกำหนดนโยบายการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของธนาการเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อถือใช้เป็นมาตรฐานเดียวกันสำหรับพนักงานทุกระดับทุกส่วนงานทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

■ แนวทางปฏิบัติ

5.1.1 หลักการสำคัญในการเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศ

5.1.1.1 ข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยจะต้องถูกต้อง ครบถ้วน ชัดเจน และทันกาล

5.1.1.2 มีการปฏิบัติตามกฎข้อบังคับที่เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างถูกต้อง

5.1.1.3 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่งรวมถึงผู้ถือหุ้น และผู้ที่มีความสนใจอื่น ๆ มีสิทธิที่เท่าเทียมกัน

ในการรับทราบและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่

5.1.2 ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการเปิดเผยข้อมูล

5.1.2.1 ประธานกรรมการ ผู้จัดการ ผู้บริหารสูงสุดที่รับผิดชอบในกลุ่มงาน ผู้บริหารสูงสุดที่รับผิดชอบในสายงาน ผู้อำนวยการฝ่าย/สำนัก สามารถพิจารณาและตัดสินใจเกี่ยวกับประเภทเนื้อหาของข้อมูลที่สำคัญ เพื่อการพิจารณาเปิดเผย โดยจะเปิดเผย/ชี้แจงข้อมูลด้วยตนเอง หรืออาจมอบหมายให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้เปิดเผย/ชี้แจง

5.1.2.2 สำนักประชาสัมพันธ์และสื่อสารองค์กรเป็นส่วนงานผู้รับผิดชอบในการทำหน้าที่เป็นส่วนงานหลักในการประสานกับส่วนงานเจ้าของข้อมูลในการเผยแพร่ข้อมูลสำคัญของธนาคารผ่านช่องทางการเปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ

5.1.3 การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของธนาคารที่เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการโดยการนำข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่กฎหมายกำหนด ไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ประกอบด้วย

5.1.3.1 การจัดการโครงสร้างองค์กร เป็นการจัดโครงสร้างภายใต้กรอบหลักการสำคัญ

5 หลักการ ได้แก่ 1) หลักการแบ่งงานกันทำ 2) หลักการมอบหมายงาน 3) หลักความชำนาญเฉพาะงาน 4) หลักอำนาจที่ชอบธรรม 5) หลักการประสานงาน และรองรับภารกิจตามวิสัยทัศน์ของธนาคาร โดยจัดกลุ่มงานที่มีการดำเนินงานที่เชื่อมโยงกันอยู่ในกลุ่มเดียวกัน เพื่อให้เกิดห่วงโซ่คุณค่าในการเชื่อมต่องานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และได้มีการเผยแพร่โครงสร้างองค์กรให้พนักงานทราบผ่านบันทึกเวียน และระบบ Intranet ของธนาคารและประชาชนทั่วไปทราบผ่านช่องทางเว็บไซต์ www.baac.or.th

5.1.3.2 อำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินการ การสรุปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่นั้นๆ เพื่อให้พนักงานและประชาชนทั่วไปสามารถรับรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของธนาคาร กำหนดการดำเนินการ ดังนี้

(1) บทบาทหน้าที่ที่สำคัญและผลกระทบต่อประชาชนผู้ให้บริการโดยตรง เช่น ขั้นตอนการขอใช้บริการ ผู้มีอำนาจอนุมัติเงินกู้ ผู้มีอำนาจในการรับฝากเงิน เป็นต้น กำหนดให้สาขาจัดทำประกาศติดไว้ที่ทำการสาขาให้ทราบอย่างชัดเจน

(2) บทบาทหน้าที่ที่สำคัญของส่วนงานต่างๆ ที่พนักงานควรทราบ โดยพนักงานสามารถสืบค้นได้จากระบบงานสารบรรณ ระบบคู่มือปฏิบัติงานของธนาคาร และระบบจัดเก็บเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนเว็บไซต์ของส่วนงานต่างๆ ในระบบ Intranet ของธนาคาร

5.1.3.3 สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำในการติดต่อกับธนาคาร เพื่อบอกถึงสถานที่ที่ติดต่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำจึงเป็นการเพิ่มความสะดวกกับประชาชน เพื่อทราบว่า จะไปติดต่อที่ใดจุดใด รวมทั้งยังเป็นหลักประกันที่ชัดเจนว่าธนาคารได้จัดเจ้าหน้าที่ไว้เป็นการประจำ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารและคำแนะนำในการติดต่อ

5.1.3.4 ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หนังสือเวียน แบบแผน นโยบายหรือการตีความ ทั้งนี้ ได้จัดทำขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง

5.1.3.5 ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด เพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับการพัฒนาของสังคมในอนาคต

5.1.4 การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยต้องนำข้อมูลข่าวสารของธนาคาร ตามที่กฎหมายกำหนด ไปรวมไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ โดยธนาคารได้ประมวลข้อมูลข่าวสารทางการเงินและที่ไม่ใช่ทางการเงิน ที่ถูกต้อง ครบถ้วนทันสมัย เพื่อรวบรวมไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ตามความต้องการ ได้แก่

5.1.4.1 ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งความเห็นแย้งและ คำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ว่าการพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่เกี่ยวกับเอกชนที่ผ่านมา ได้มีการพิจารณาโดยหลักเกณฑ์หรือตามกฎหมายซึ่งจะทำให้สามารถได้รับรู้ข้อมูล ข่าวสาร เป็นแนวทางได้ว่า หากตนจะมีการดำเนินการในกรณีนั้นๆ บ้าง จะต้องเตรียมตัวอย่างไร และธนาคาร ควรพิจารณาอย่างไร

5.1.4.2 นโยบายหรือการตีความที่สำคัญรวมทั้งนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความเสี่ยง ในการดำเนินงานด้านการเงิน เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้รับทราบเพื่อให้ความร่วมมือปฏิบัติหรือเพื่อให้ข้อเสนอแนะ ต่อแนวทางนโยบายดังกล่าวอันเป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

5.1.4.3 แผนงานโครงการและงบประมาณ รายจ่ายประจำปีที่กำลังดำเนินการข้อมูลข่าวสาร ที่เกี่ยวกับแผนงาน โครงการและงบประมาณ รายจ่ายประจำปี ถือได้ว่าเป็นข้อมูลข่าวสารสำคัญ เพื่อให้ผู้รับเหมา หรือผู้ประกอบการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงบประมาณประจำปีของหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนแผนงาน และโครงการต่างๆ อย่างเท่าเทียมกัน ทำให้กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างต่างๆ มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรมและ โปร่งใส และทำให้ธนาคารได้ประโยชน์จากการแข่งขันที่เป็นธรรม และโปร่งใส

5.1.4.4 คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีผลกระทบ ถึงสิทธิหน้าที่ของเอกชนเพื่อที่จะได้รู้ขั้นตอนหลักเกณฑ์การพิจารณาและการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ ไม่ว่าจะเป็นการ ให้บริการหรือการดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งกับประชาชนตามอำนาจหน้าที่ของธนาคาร และในการ ขอรับบริการเรื่องต่าง ๆ จากธนาคาร

5.1.4.5 รายงานทางการเงิน รายงานผู้สอบบัญชีและรายงานผลการดำเนินงานประจำปี เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสรับทราบข้อเท็จจริงในผลการดำเนินงานของธนาคารในการปฏิบัติงานจริง อันเป็นการ สร้างความเชื่อมั่นและทำให้เกิดความไว้วางใจการดำเนินงานของธนาคารและนำมาซึ่งความโปร่งใสของหน่วยงาน

5.1.4.6 นโยบายการจ่ายค่าตอบแทนแก่กรรมการและผู้บริหารสูงสุดในรายงานประจำปี รวมทั้งรูปแบบและจำนวนเงินค่าตอบแทน เพื่อให้ประชาชนได้ทราบถึงการจ่ายค่าตอบแทนแก่กรรมการ และ ผู้บริหารสูงสุด ซึ่งดำเนินการตามข้อบังคับและอ้างอิงวิธีปฏิบัติของราชการเป็นสำคัญ โดยเปิดเผยไว้ในรายงาน ประจำปี ส่วนรูปแบบและลักษณะจำนวนเงินค่าตอบแทนจะดำเนินการตามข้อบังคับและอ้างอิงราชการเป็นสำคัญ

5.1.5 การเปิดเผยหรือการจัดหาข้อมูลข่าวสารของธนาคารทุกประเภทที่เปิดเผยได้ให้กับประชาชน ที่ต้องการทราบ โดยดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540

5.1.6 คณะกรรมการธนาคารและฝ่ายจัดการได้ให้ความสำคัญต่อการเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศ โดยกำหนดเป็นนโยบายการเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศและความโปร่งใส มีการสื่อสารอย่างทั่วถึง รวมทั้งเผยแพร่ แนวทางปฏิบัติดังกล่าวต่อสาธารณะผ่านช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสมโดยทั่วถึง

5.1.7 มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศและรายงานของธนาคาร เช่น รายงานกิจการประจำปี ข้อมูลทางสถิติ เป็นต้น ด้วยความถูกต้อง เชื่อถือได้ครบถ้วน โดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายกะทัดรัด มีสาระสำคัญที่เพียงพอ และเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้

5.1.8 ประเภทข้อมูลข่าวสารที่จะเผยแพร่และช่องทางการเปิดเผยข้อมูล

5.1.8.1 ประเภทข้อมูลข่าวสารที่จะเผยแพร่ ธนาคารจะเผยแพร่ข้อมูลภายในกำหนดเวลา และความถี่ตามที่กฎหมายหรือหน่วยงานทางการ หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลธนาคารกำหนด ตามแต่ประเภทของข้อมูล

5.1.8.2 ช่องทางการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ธนาคารจะมีการเปิดเผยข้อมูลตามช่องทางการเปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ ที่ธนาคารได้จัดเตรียมไว้ โดยการเลือกช่องทางการเปิดเผยข้อมูลจะขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของกฎหมายหรือหน่วยงานทางการ หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลธนาคารกำหนดและประเภทข้อมูลข่าวสาร โดยในเบื้องต้นธนาคารได้จัดช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทั้งภายในและภายนอกองค์กรไว้ ดังนี้

(1) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น อินเทอร์เน็ต และ Facebook เป็นต้น

(2) สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น แผ่นพับ โปสเตอร์ หนังสือพิมพ์ หนังสือ/วารสาร จดหมาย

และรายงานประจำปี เป็นต้น

(3) สื่อสารมวลชน เช่น สถานีวิทยุส่วนกลางและสถานีวิทยุท้องถิ่น โทรทัศน์ เป็นต้น

(4) สื่ออื่น ๆ เช่น สื่อบุคลากรโดยการให้สัมภาษณ์ การประชาสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้

ส่วนเสีย การประชุมวิชาการ ศูนย์เรียนรู้ ศูนย์เผยแพร่ความรู้ การประชุมกลุ่มลูกค้าและหัวหน้า กลุ่มลูกค้า และการจัดนิทรรศการ เป็นต้น

5.1.9 มีการจัดทำรายงานประจำปี ซึ่งแสดงถึงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานภายในระยะเวลาที่กำหนด คือ 120 วันหลังจากสิ้นปีบัญชี โดยครอบคลุมถึงหลักการสำคัญ เช่น นโยบายการดำเนินงานของธนาคาร นโยบายการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน รายงานทางการเงิน ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ข้อมูลเกี่ยวกับกรรมการและผู้บริหารระดับสูง เป็นต้น

5.1.10 การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ของ ธ.ก.ส. มีแนวทางการดำเนินงาน และช่องทางการเปิดเผยข้อมูล ดังนี้

(1) ทาง Website ธ.ก.ส. ที่ <http://www.baac.or.th> ซึ่งประกอบด้วย รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของผู้เสนอราคา ราคากลาง ประกาศการจัดซื้อจัดจ้าง พร้อมขอบเขตของงาน (TOR)

(2) การประชาสัมพันธ์ ประกาศผู้ชนะการประกวดราคา ประกาศขายทอดตลาด ทะเบียนผู้รับจ้างก่อสร้าง และรายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างทาง Website ของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง www.gprocurement.go.th ในทุกขั้นตอนการดำเนินงานของการจัดซื้อจัดจ้าง โดยการประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

(3) ปิดประกาศที่ป้ายประชาสัมพันธ์ของธนาคาร ณ ที่ทำการของธนาคาร โดยปิดประกาศในตู้ที่มีกุญแจปิดตลอดเวลา และระยะเวลาการเผยแพร่ไม่น้อยกว่า 3 วัน

(4) ส่งแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างครุภัณฑ์ที่มีราคาเกิน 100,000 บาท และที่ดิน สิ่งก่อสร้างที่มีราคาเกิน 2,000,000 บาท ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) พร้อมรายงานผลการปฏิบัติตามแผนการจัดซื้อจัดจ้างเป็นประจำทุกไตรมาส

(5) ส่งหนังสือขอความร่วมมือเผยแพร่ข่าวการประกวดราคาจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อเผยแพร่ทางวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ และบริษัท อสมท. จำกัด (มหาชน) นอกจากนี้ หากเห็นสมควรจะส่งประกาศไปยังผู้มีอาชีพขายหรือรับจ้างนั้นโดยตรง หรือจะเผยแพร่โดยวิธีอื่นด้วยก็ได้ การส่งเอกสารประกวดราคา หากจัดส่งทางไปรษณีย์จะจัดส่งโดยไปรษณีย์ด่วนพิเศษ (EMS) ลงทะเบียนตอบรับ เว้นแต่ท้องที่ที่ไม่มีบริการ ให้ส่งโดยไปรษณีย์ลงทะเบียน การดำเนินการเผยแพร่ข่าวการประกวดราคา การจัดซื้อจัดจ้างจะกระทำก่อนการให้หรือขายเอกสารการประกวดราคาไม่น้อยกว่า 3 วัน

(6) ให้อย่างงานผลการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินเกิน 20 ล้านบาท ต่อคณะกรรมการ ธ.ก.ส.ทุกไตรมาส

5.1.11 การทบทวนนโยบายการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ธนาคารมีนโยบายทบทวนการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้นโยบายการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีความสอดคล้อง ถูกต้องตามข้อกำหนดและข้อบังคับทางกฎหมาย และเพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติที่ดียิ่งขึ้น

5.2 คุณภาพของรายงานทางการเงิน

ธนาคารได้กำหนดแนวทางในการจัดทำรายงานทางการเงินตามมาตรฐานการบัญชีที่ยอมรับทั่วไป ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. 2509 มาตรา 12 ซึ่งกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจสั่งการให้ธนาคารชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือจัดทำรายงานเกี่ยวกับกิจการของธนาคาร และมีอำนาจแต่งตั้งผู้ตรวจสอบเพื่อตรวจสอบและรายงานผลการดำเนินงานกิจการของธนาคาร ปัจจุบันรายงานทางการเงินของธนาคารได้ผ่านการตรวจสอบจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ซึ่งได้ตรวจสอบงบการเงินและหลักฐานในการใช้จ่ายเงิน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2540 จึงมั่นใจได้ว่าข้อมูลที่แสดงในรายงานทางการเงินมีความถูกต้องเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่ยอมรับทั่วไป

■ แนวทางปฏิบัติ

5.2.1 กำหนดระเบียบ วิธีปฏิบัติ และนโยบายบัญชี ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทยที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลตามที่สภาวิชาชีพบัญชีประกาศกำหนด และหลักเกณฑ์ด้านบัญชี และการเปิดเผยข้อมูลตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) กำหนดอย่างเคร่งครัด

5.2.2 มีการพัฒนาโปรแกรมระบบคอมพิวเตอร์สำหรับทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ให้ทันสมัยยิ่งขึ้น สามารถจัดทำรายงานทางการเงินได้รวดเร็ว มีความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

5.2.3 สายงานกำกับและตรวจสอบ ซึ่งมีหน้าที่ในการตรวจสอบได้สุ่มสอบทานการบันทึกรายการ และเอกสารประกอบต่างๆ สอบทานงบการเงินของธนาคารเป็นรายไตรมาส ระหว่างการตรวจสอบ ส่วนงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบมีข้อสงสัยจะให้ผู้ที่เกี่ยวข้องชี้แจง ตอบข้อซักถามหรือแก้ไขให้เกิดความถูกต้องและจัดทำรายงานสรุปผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการตรวจสอบ

5.2.4 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ซึ่งเป็นองค์กรอิสระภายนอกทำหน้าที่ตรวจสอบและรับรองงบการเงินประจำปีของธนาคาร ได้ตรวจสอบงบการเงิน หลักฐานในการใช้จ่ายเงินเป็นรายไตรมาส รวมทั้งให้คำรับรองในรายงานกิจการประจำปีของธนาคารก่อนเสนอที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นและเผยแพร่ต่อประชาชนทั่วไป

5.2.5 ที่ประชุมใหญ่สามัญของผู้ถือหุ้นประกอบด้วย กระทรวงการคลัง สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร) เกษตรกร และประชาชนทั่วไป จะได้รับรายงานทางการเงินพร้อมทั้งทำหน้าที่พิจารณาอนุมัติงบการเงินของธนาคารโดยที่ประชุมใหญ่

5.3 การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน

ธนาคารเห็นว่าการกำกับดูแลกิจการที่ดีควรมีระบบการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพเพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมั่นใจและเชื่อมั่นในการดำเนินงานของธนาคาร

5.3.1 การบริหารความเสี่ยง

ธนาคารนำกรอบแนวคิดและแนวทางการบริหารความเสี่ยงของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) และกระทรวงการคลังมาใช้ในการบริหารความเสี่ยงของธนาคาร โดยได้กำหนดให้มีการประเมินความเสี่ยงและการประเมินการควบคุมด้วยตนเองทั่วทั้งธนาคาร และกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ธ.ก.ส. คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในระดับฝ่าย ระดับสำนัก และระดับ สนจ. เพื่อประเมินความเสี่ยงและการควบคุมด้วยตนเองตามลำดับชั้น กรณีความเสี่ยงใดหรือประเด็นปัญหาใดเกินกว่าอำนาจหน้าที่ที่ตนเองจะแก้ไขได้ ให้เสนอปัญหาไปยังผู้บังคับบัญชาระดับเหนือขึ้นไป เพื่อหาทางช่วยเหลือแก้ไข หากปัญหาใดเกินอำนาจระดับฝ่าย/สำนัก ที่จะแก้ไขได้ ให้นำเสนอผ่านฝ่ายบริหารความเสี่ยง (ผบส.) เป็นผู้ดำเนินการต่อไป โดยได้จัดทำคู่มือปฏิบัติงานการบริหารความเสี่ยงที่เป็นลายลักษณ์อักษร

■ แนวทางปฏิบัติ

5.3.1.1 ธนาคารมีการจัดทำแผนงานธุรกิจทั้งระยะสั้นและระยะยาว รวมถึงโครงการต่าง ๆ เพื่อรองรับนโยบายของธนาคาร โดยแต่ละแผนงานจะมีการกำหนดเป้าหมายองค์กร (Corporate KPIs) และเป้าหมายของส่วนงาน (Functional KPIs) ซึ่งส่วนงานได้ร่วมกันระบุปัจจัยเสี่ยง (Risk Identify) และประเมินระดับความเสี่ยง (Risk Assessment) ของเป้าหมายองค์กร (Target) เพื่อจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง โดยกำหนดมาตรการเพื่อควบคุม/ลดระดับความเสี่ยง (Risk Response) ให้ระดับความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ของธนาคาร รวมถึงการจัดทำรายละเอียดของแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ซึ่งนำมาใช้เป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างโอกาสทางธุรกิจแก่ธนาคาร และถือเป็นความรับผิดชอบของคณะกรรมการ ฝ่ายจัดการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนที่ต้องนำการบริหารความเสี่ยงไปปฏิบัติเป็นส่วนหนึ่งของงานจนเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กร

5.3.1.2 ธนาคารได้กำหนดให้ทุกส่วนงานต้องมีการระบุปัจจัยเสี่ยงที่จะทำให้ผลการดำเนินงานไม่บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เพื่อใช้กำหนดมาตรการ ลด/ควบคุม ความเสี่ยงของส่วนงาน ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และได้นำกระบวนการจัดการการประเมินการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self - Assessment : CSA) มาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการความเสี่ยงและควบคุมภายในของแต่ละส่วนงาน ภายใต้โปรแกรมการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน (BAAC Risk Management System : BRMS)

5.3.1.3 ธนาคารได้กำหนดแนวปฏิบัติเรื่องการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management: BCM) และการจัดทำแผนรองรับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง (Business Continuity Plan : BCP) ให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด เพื่อให้ธนาคารมีความพร้อมและสร้างความมั่นใจได้ว่า หากเกิดเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบให้การดำเนินธุรกรรมงานสำคัญของธนาคารต้องหยุดชะงัก ธนาคารยังสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง สามารถฟื้นคืนกลับสู่สภาวะปกติได้ตามเวลาที่กำหนด และมีศูนย์ปฏิบัติงานสำรองเพื่อรองรับการดำเนินงานกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน

5.3.2 การควบคุมภายใน

ธนาคารให้ความสำคัญต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance) จึงได้นำระบบการควบคุมภายในมาใช้ในธนาคาร โดยมุ่งเน้นให้มีกระบวนการ (Process) ที่มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ซึ่งกำหนดไว้ในกระบวนการปฏิบัติงาน ตามปกติในทุกหน้าที่และทุกระดับอย่างเพียงพอและเหมาะสม เพื่อให้มั่นใจได้ว่า ผลการปฏิบัติงานจะบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบการป้องกัน ควบคุมดูแล ทรัพย์สิน บุคลากร และระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลสารสนเทศอย่างเพียงพอและเหมาะสม รวมทั้ง เป็นการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของทางการ (Compliance) ที่กำหนดไว้ ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance)

ดังนั้น ธนาคารจึงได้กำหนดแนวทางในการดำเนินงานด้านระบบการควบคุมภายใน ซึ่งเป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (คตง.) ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของธนาคาร ซึ่งมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการควบคุมภายใน เพื่อใช้เป็นแนวทางการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในภายใต้กรอบ COSO-ERM (COSO - Enterprise Risk Management) ประกอบด้วย องค์ประกอบ 8 ประการ ดังนี้

1) สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment) ผู้บริหารและพนักงานร่วมสร้างบรรยากาศการทำงาน มีการจัดการตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยส่งเสริมให้พนักงานมีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงาน มีความรับผิดชอบเห็นความจำเป็นและให้ความสำคัญกับระบบการควบคุมภายใน

2) การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย (Objective & Target) มีการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจน ตามหลัก SMARTภายใต้กรอบเวลาที่กำหนด สามารถวัดผลได้ภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่ และมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของธนาคาร

3) การระบุปัจจัยเสี่ยง (Risk Identification) เป็นการรวบรวมเหตุการณ์หรือปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นทั้งในส่วนของปัจจัยเสี่ยงภายในและภายนอกองค์กรให้ครอบคลุมทุกประเภทของความเสี่ยง เพื่อให้ผู้บริหารได้รับทราบข้อมูลที่เพียงพอ ในการวิเคราะห์หาปัจจัยเสี่ยงที่แท้จริง และสามารถนำไปพิจารณากำหนดแนวทางและนโยบายในการจัดการกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี

4) การประเมินระดับความเสี่ยง (Risk Assessment) เป็นการประเมินว่าแต่ละปัจจัยเสี่ยงนั้นมีโอกาสหรือความถี่ที่จะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด และเมื่อเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อธนาคารรุนแรงเพียงใด เพื่อนำมาคำนวณระดับความเสี่ยง (Risk Score) และพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงที่มีอยู่ เพื่อกำหนดมาตรการในการจัดการความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม

5) การตอบสนองต่อความเสี่ยง (Risk Response) เป็นการพิจารณาหาแนวทางจัดการกับความเสี่ยงเพื่อลดระดับความเสี่ยง ลดความสูญเสียหรือโอกาสที่จะเกิดผลกระทบต่อธนาคารให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) โดยการกำหนดมาตรการ/แผนงาน เพื่อควบคุมและจัดการความเสี่ยง

6) กิจกรรมการควบคุม (Control Action) เป็นการจัดทำแผนการปฏิบัติงานเพื่อติดตามผลการดำเนินงานตามมาตรการ/แผนงานที่กำหนดไว้ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของธนาคารได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

7) สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication) ธนาคารจะต้องมีระบบสารสนเทศและการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพอย่างเพียงพอ เพราะเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะนำไปพิจารณาดำเนินการบริหารความเสี่ยงให้เป็นไปตามกรอบและขั้นตอนการปฏิบัติที่ธนาคารกำหนด

8) การติดตามประเมินผลและรายงานผลการบริหารความเสี่ยง (Risk Monitor and Report) ธนาคารจะต้องมีการติดตามประเมินผล เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินการว่ามีความเหมาะสมและสามารถจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่เพียงใด โดยมอบหมายให้ส่วนงานที่รับผิดชอบหลักในการติดตามและรวบรวมข้อมูล เพื่อรายงานความคืบหน้าของแผนจัดการความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง

อนึ่ง ธนาคารกำหนดให้ทุกส่วนงาน มีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน เพื่อขับเคลื่อนงานด้านการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในของส่วนงาน ให้สอดคล้องกับนโยบายของธนาคารโดยมีเครื่องมือสนับสนุนในการดำเนินงานดังกล่าว เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารและพนักงานสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ เช่น คู่มือปฏิบัติงานด้านการควบคุมภายใน หนังสือ Mr./Ms. Risk Toolkit เว็บไซต์ฝ่ายบริหารความเสี่ยง เป็นต้น เป็นเครื่องมือสนับสนุนและรองรับการดำเนินงานโดยการจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในของส่วนงานผ่านการประเมินการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self Assessment : CSA)

■ แนวทางปฏิบัติ

5.3.2.1 กำหนดโครงสร้างองค์กรสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ที่เปลี่ยนแปลง ลักษณะการดำเนินธุรกิจหน้าที่ความรับผิดชอบ และสายการบังคับบัญชา

5.3.2.2 กำหนดอำนาจของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน อำนาจอนุมัติต่างๆ มีการแบ่งแยกหน้าที่ ทั้งในส่วนของผู้ปฏิบัติงานและผู้ติดตามผล เพื่อให้มีการถ่วงดุลอำนาจและการตรวจสอบระหว่างกัน รวมถึงจัดให้มีการดูแลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

5.3.2.3 กำหนดการควบคุมภายในไว้เป็นส่วนประกอบที่แฝงอยู่ในการปฏิบัติงานตามปกติ มิใช่เฉพาะเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง และฝ่ายจัดการได้นำการควบคุมภายในมาใช้โดยรวม เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารงานด้านการวางแผน การดำเนินการ และการติดตามผล โดยกำหนดให้มีนโยบาย ระเบียบ วิธีปฏิบัติ และคู่มือการปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษร การวางระบบการควบคุมภายในของธนาคารคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ได้รับจากการควบคุมภายในจะคุ้มค่ากับต้นทุนที่เกิดขึ้น

5.3.2.4 ฝ่ายจัดการ ผู้บริหารและพนักงานผู้ปฏิบัติของธนาคารร่วมกำหนดการควบคุมภายใน เพื่อให้ความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานของส่วนงานจะบรรลุวัตถุประสงค์

5.3.2.5 ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน รวมทั้งการใช้ทรัพยากร การดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกันหรือลดความผิดพลาด ความเสียหายการรั่วไหล การสิ้นเปลือง หรือการทุจริตในส่วนงาน

5.3.2.6 ความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน คือ การจัดทำรายงานทางการเงินที่ใช้ภายในและภายนอกส่วนงานให้เป็นไปอย่างถูกต้อง เชื่อถือได้และทันเวลา

5.3.2.7 การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนโยบาย และวิธีปฏิบัติที่ส่วนงานได้กำหนดขึ้น

5.3.2.8 ฝ่ายจัดการเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่ดี โดยการกำหนดวัตถุประสงค์ วางกลไกการควบคุมและการกำหนดกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งการติดตามผลการควบคุมภายใน ส่วนพนักงานปฏิบัติของทุกส่วนงานรับผิดชอบต่อการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดขึ้น

5.3.2.9 ฝ่ายจัดการสร้างบรรยากาศเพื่อให้เกิดสภาพแวดล้อมของการควบคุมที่ดี กำหนดบทบาทในการปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีในเรื่องความซื่อสัตย์ ความมีคุณธรรม และจริยธรรมของผู้บริหาร และจัดให้มีการตรวจสอบภายในเพื่อทำหน้าที่สอบทาน หรือประเมินผลการควบคุมภายในของทุกส่วนงานอย่างเป็นอิสระ เพื่อให้มีความมั่นใจว่าทุกส่วนงานมีการควบคุมภายในอย่างเพียงพอที่จะบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และมีประสิทธิภาพประสิทธิผลเป็นที่น่าพอใจ

5.3.2.10 ผู้บริหารทุกระดับมีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานและสอบทานการปฏิบัติงานในระบบการควบคุมภายในของส่วนงานผ่านการประเมินการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self-Assessment : CSA) เพื่อให้ระบบการควบคุมภายในของส่วนงานมีการทบทวน/ติดตามอย่างสม่ำเสมอเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการควบคุมภายในให้มีความรัดกุม ตลอดจนปลูกฝังให้ผู้ได้บังคับบัญชามีวินัย และจิตสำนึกที่ดีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมภายใน

5.3.2.11 ธนาการจัดทำระเบียบว่าด้วยความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของผู้ปฏิบัติงาน (Conflict of Interest) เพื่อให้พนักงานถือปฏิบัติ และจัดทำจรรยาบรรณของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน รวมทั้งจัดโครงการรณรงค์ต่าง ๆ เพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีแก่พนักงาน

5.3.2.12 ธนาการรายงานความมีประสิทธิภาพด้านการควบคุมภายในต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

5.3.3 การตรวจสอบภายใน

การตรวจสอบภายในของธนาการปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน พ.ศ. 2546 และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและหน่วยตรวจสอบภายในของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2555 ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายในที่สากลยอมรับ

■ แนวทางปฏิบัติ

5.3.3.1 คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบจากกรรมการ เพื่อกำกับดูแลงานตรวจสอบภายใน และรับผิดชอบความเพียงพอของการบริหารความเสี่ยง และระบบการควบคุมภายใน ความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน และการติดตามการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ คณะกรรมการตรวจสอบมีความเป็นอิสระ สามารถใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความเป็นอิสระและเที่ยงธรรม โดยคณะกรรมการตรวจสอบมีจำนวนอย่างน้อย 3 คน และไม่เกิน 5 คน ซึ่งกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 1 คน มีความรู้ความเข้าใจหรือมีประสบการณ์ด้านบัญชีหรือการเงิน ทั้งนี้ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ องค์ประกอบ คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง และหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในกฎบัตร คณะกรรมการตรวจสอบซึ่งได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการ และได้เผยแพร่ไว้ในเว็บไซต์ของธนาการ

5.3.3.2 คณะกรรมการตรวจสอบรายงานความเพียงพอของระบบการบริหารความเสี่ยง และระบบการควบคุมภายใน ความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน การติดตามการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ รวมทั้งการสอบทานความขัดแย้งทางผลประโยชน์ไว้ในรายงานกิจการประจำปีของธนาคาร

5.3.3.3 คณะกรรมการตรวจสอบจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบเป็นไปตามขอบเขตที่กำหนดไว้ในกฎบัตร และเป็นไปตามความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยประเมินผลการปฏิบัติงานในทุกรูปแบบ

5.3.3.4 เพื่อให้การดำเนินการด้านการตรวจสอบมีความเป็นอิสระ ปราศจากการแทรกแซง ธนาคารจึงได้กำหนดโครงสร้างการบังคับบัญชาของสายงานกำกับและตรวจสอบให้ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ โดยคณะกรรมการได้มอบอำนาจให้คณะกรรมการตรวจสอบทำการแทนในการอนุมัติกฎบัตร แผนการตรวจสอบ และแผนกลยุทธ์ในการปรับปรุงงานตรวจสอบภายใน แล้วรายงานผลการพิจารณาให้คณะกรรมการทราบ

5.3.3.5 สายงานกำกับและตรวจสอบได้กำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขตอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ และมาตรฐานการปฏิบัติงานของสายงานกำกับและตรวจสอบอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในกฎบัตรสายงานกำกับและตรวจสอบ เพื่อให้ผู้บริหารและพนักงานทุกระดับได้รับทราบและเข้าใจในบทบาทงานตรวจสอบภายใน โดยการจัดทำกฎบัตรสายงานกำกับและตรวจสอบ ได้ให้ทุกส่วนงานมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ กฎบัตรสายงานกำกับและตรวจสอบได้รับการอนุมัติโดยคณะกรรมการตรวจสอบ นอกจากนั้น สายงานกำกับและตรวจสอบได้กำหนดจรรยาบรรณของพนักงานตรวจสอบ 4 ประการ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความเที่ยงธรรม ความรู้ความสามารถ และการเก็บรักษาความลับ ทั้งนี้ ได้เผยแพร่กฎบัตรและจรรยาบรรณสายงานกำกับและตรวจสอบในเว็บไซต์ของธนาคาร

5.3.3.6 สายงานกำกับและตรวจสอบมีบทบาทหลักในการช่วยคณะกรรมการตรวจสอบในการปฏิบัติหน้าที่ติดตามดูแลการควบคุมภายใน โดยตรวจสอบการปฏิบัติงาน รายงานทางการเงิน และการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และสอบทานความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ด้วยความระมัดระวังรอบคอบ โดยไม่มีหน้าที่ในด้านการปฏิบัติงานในการดำเนินธุรกิจ จึงทำให้สายงานกำกับและตรวจสอบธนาคารมีความเป็นอิสระจากการบริหารงาน

5.3.3.7 สายงานกำกับและตรวจสอบสามารถหารือกับคณะกรรมการตรวจสอบเป็นการเฉพาะ โดยไม่มีฝ่ายบริหาร รวมทั้งประสานงานกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายใน

5.3.3.8 สายงานกำกับและตรวจสอบจัดให้มีการประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายในภายหลังการปฏิบัติงานตรวจสอบ โดยการประเมินความพึงพอใจของหน่วยรับตรวจ เพื่อนำมาปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

5.3.3.9 สายงานกำกับและตรวจสอบมีการประเมินความเพียงพอ และมีการประเมินประสิทธิภาพการควบคุมอย่างเป็นอิสระ (Independent Assessment : IA) ของทุกส่วนงานในธนาคาร

หมวดที่ 6 จริยธรรมทางธุรกิจและจรรยาบรรณ

ความหมายของจริยธรรมทางธุรกิจและจรรยาบรรณ

จริยธรรมทางธุรกิจ หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรม

จรรยาบรรณ หมายถึง ประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบอาชีพการงานแต่ละอย่างกำหนดขึ้น เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของสมาชิก อาจเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้

ในหมวดที่ 6 จริยธรรมทางธุรกิจและจรรยาบรรณ ประกอบด้วย จริยธรรมทางธุรกิจ จรรยาบรรณของกรรมการ ผู้บริหารและพนักงาน วินัยของพนักงาน การบริหารความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ความรับผิดชอบ ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม การกำกับตามกฎหมายเกณฑ์ของผู้ปฏิบัติงาน และความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน มีรายละเอียด ดังนี้

6.1 จริยธรรมทางธุรกิจ

ธนาการได้มีประมวลจริยธรรมธนาการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเครื่องมือกำกับความประพฤติของผู้ปฏิบัติงานในการสร้างความโปร่งใส มีมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และเป็นสากล เพื่อให้พนักงานยึดถือเป็นหลักการและแนวทางปฏิบัติให้การดำเนินงานเป็นไปตามหลักคุณธรรม จริยธรรมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

มาตรฐานจริยธรรมทางธุรกิจขององค์กร ได้แก่

- 6.1.1 การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
- 6.1.2 การมีจิตสำนึกที่ดี มีความซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบ
- 6.1.3 การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
- 6.1.4 การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย
- 6.1.5 การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ
- 6.1.6 การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้องและไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
- 6.1.7 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้
- 6.1.8 การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
- 6.1.9 การยึดมั่นในหลักจรรยาบรรณวิชาชีพขององค์กร

6.2 จรรยาบรรณของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน

6.2.1 จรรยาบรรณของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน

ธนาการให้ความสำคัญกับจรรยาบรรณของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ตามหลัก 14 ประการ ประกอบด้วย

1. การเคารพกฎหมายและหลักสิทธิมนุษยชน

กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบคำสั่งต่างๆ ของธนาคารอย่างเคร่งครัด รวมทั้งปฏิบัติตามกฎหมายและหลักสิทธิมนุษยชนสากลที่เกี่ยวข้องกับกิจการของธนาคาร

■ แนวทางปฏิบัติ

(1) กรรมการ ผู้บริหารและพนักงานต้องอ่านและทำความเข้าใจในข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการของธนาคาร

(2) กรรมการ ผู้บริหารและพนักงาน ต้องเคารพในสิทธิของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลรวมทั้งเคารพในเกียรติและศักดิ์ศรี ไม่แบ่งแยกการศึกษา ยศ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา และเพศ

(3) กรรมการ ผู้บริหาร พนักงานจะต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โดยคำนึงถึงประโยชน์อันชอบธรรมของธนาคาร ถึงแม้จะมีช่องว่างของกฎหมายหรือช่องว่างของข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งของธนาคารก็ตาม

2. การสนับสนุนภาคการเมือง

กรรมการ ผู้บริหารและพนักงานทุกระดับมีสิทธิเสรีภาพในการใช้สิทธิทางการเมืองและสามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองภายใต้บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

■ แนวทางปฏิบัติ

(1) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน พึงหลีกเลี่ยงการเข้าไปรับหน้าที่เป็นกรรมการพรรคการเมือง เป็นตัวแทนพรรคการเมืองในกิจกรรมสาธารณะต่าง ๆ หรือเป็นสมาชิกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือไม่แสดงด้วยวิธีใด ๆ ที่ทำให้ผู้อื่นเข้าใจว่าธนาคารเกี่ยวข้อง สนับสนุน หรือฝักใฝ่ทางการเมืองหรือพรรคการเมือง

(2) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ต้องไม่แอบอ้างความเป็นพนักงานหรือนำทรัพย์สิน อุปกรณ์ เครื่องมือใด ๆ ของธนาคารไปใช้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการใด ๆ ในทางการเมือง

(3) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน พึงหลีกเลี่ยงการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองในสถานที่ทำงานหรือในเวลางานอันอาจทำให้เกิดความขัดแย้งทางความคิด

3. การมีส่วนได้ส่วนเสียและความขัดแย้งทางผลประโยชน์

กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน พึงรักษาผลประโยชน์ของธนาคารโดยไม่กระทำการใด ๆ ที่จะทำให้นาคารสูญเสียประโยชน์ ไม่เบียดบังประโยชน์ของธนาคารไปเป็นประโยชน์ส่วนตนหรือลูกค้า

■ แนวทางปฏิบัติ

(1) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ต้องไม่รับเงินหรือประโยชน์ตอบแทนใด ๆ เป็นการส่วนตัว จากลูกค้า คู่ค้าของธนาคาร หรือจากบุคคลใดอันเนื่องมาจากการทำงานในนามธนาคาร

(2) การทำธุรกิจใดๆ ของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานต้องไม่กระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่และเวลาทำงานของธนาคาร

(3) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ต้องไม่เข้าเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจตัดสินใจ หรือเป็นกรรมการ หรือผู้บริหาร ในกิจการที่เป็นการแข่งขันหรือมีลักษณะเดียวกับธนาคาร แต่ในกรณีที่ไมอาจหลีกเลี่ยงได้ ให้รายงานผู้บังคับบัญชาทราบโดยทันที และในกรณีที่กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานเข้าไปเกี่ยวข้องกับธุรกิจหรือเหตุการณ์ใด ๆ ที่อาจทำให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ให้รายงานผู้บังคับบัญชาทราบโดยทันที

(4) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ไม่พึงแสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเองและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ข้อมูลใดๆ ของธนาคารซึ่งยังไม่ได้เปิดเผยต่อสาธารณะ และไม่ดำเนินการใด ๆ ในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของธนาคาร

(5) การทำธุรกิจใด ๆ กับธนาคารทั้งในนามส่วนตัว ครอบครัวหรือในนามนิติบุคคลใด ๆ ที่กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานนั้นมีส่วนได้ส่วนเสียจะต้องเปิดเผยส่วนได้ส่วนเสียต่อธนาคารก่อนเข้าทำรายการ

(6) ห้ามกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นผู้อนุมัติในการตกลงเข้าทำรายการ หรือกระทำการใด ๆ ในนามธนาคาร

(7) ผู้ทำรายการในนามธนาคารมีหน้าที่ต้องตรวจสอบความสัมพันธ์ของคู่ค้าว่าเกี่ยวข้องกับกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานหรือไม่ ก่อนทำรายการเพื่อป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้น

4. การเก็บรักษาความลับ การเก็บรักษาข้อมูล และการใช้ข้อมูลภายใน

กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ต้องรักษาข้อมูลของธนาคารและของลูกค้าไว้เป็นความลับ โดยไม่เปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารของธนาคารที่ยังไม่ควรเปิดเผย และไม่ให้อาวุธหรือข้อมูลใด ๆ ที่ผู้มีอำนาจสั่งการยังไม่อนุญาต

■ แนวทางปฏิบัติ

(1) กรรมการ ผู้บริหารและพนักงาน ไม่พึงเปิดเผยข้อมูลของธนาคารและข้อมูลของลูกค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการธนาคาร หรือผู้จัดการ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เว้นแต่เป็นข้อมูลที่ต้องเปิดเผยต่อบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของกฎหมาย

(2) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ทำการจัดทำสำเนา ส่งโทรสารหรือจัดเก็บข้อมูลอย่างเหมาะสม ปลอดภัย เพื่อป้องกันมิให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าถึงข้อมูลหรือความลับเหล่านั้น

(3) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ต้องหลีกเลี่ยงที่จะพูดถึงความลับในที่สาธารณะ

5. การปฏิบัติต่อลูกค้า

กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ต้องให้ความสำคัญและเอาใจใส่ต่อลูกค้า โดยมุ่งมั่นและสร้างความมั่นใจให้กับลูกค้าที่จะได้รับผลิตภัณฑ์และบริการที่ดี มีคุณภาพ ราคาที่เป็นธรรม อันจะส่งผลให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจ

■ แนวทางปฏิบัติ

(1) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ต้องส่งมอบผลิตภัณฑ์ และให้บริการที่ดีคุณภาพแก่ลูกค้า

(2) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ต้องติดตามประเมินผลผลิตภัณฑ์และการบริการต่อลูกค้า แล้วนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการบริการให้ดียิ่งขึ้น

(3) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน พึงมีความจริงใจต่อลูกค้าและรักษาคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับลูกค้า ไม่สร้างความหวังให้แก่ลูกค้าในสิ่งที่ธนาคารไม่สามารถทำได้

(4) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน พึงปฏิบัติตามเงื่อนไขต่าง ๆ ที่มีต่อลูกค้าอย่างเคร่งครัด หากไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อใดได้ ควรรีบแจ้งให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจสูงสุด

(5) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน พึงสนใจให้บริการลูกค้าด้วยความเต็มใจและสุภาพ โดยการแนะนำให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อลูกค้า เมื่อลูกค้าต้องการหรือเมื่อลูกค้ามีปัญหา

6. การปฏิบัติต่อคู่แข่งทางการค้า

กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ต้องตั้งมั่นที่จะแข่งขันทางการค้าอย่างยุติธรรม โดยคำนึงถึงจริยธรรมในการประกอบการค้า

■ แนวทางปฏิบัติ

(1) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ต้องไม่แข่งขันด้วยการใส่ร้ายป้ายสี กลั่นแกล้ง หรือบิดเบือนข้อเท็จจริงของคู่แข่ง ขณะเดียวกันต้องหลีกเลี่ยงการตกลงหรือการพูดคุยถกเถียงกับพนักงานของหน่วยงานหรือสถาบันการเงินอื่น ๆ เกี่ยวกับตำแหน่งที่ตั้ง ภูมิประเทศ การตลาด การจัดสรรลูกค้าอัตราดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ รวมถึงผลิตภัณฑ์บริการ หรือแผนธุรกิจต่าง ๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการแข่งขันทางธุรกิจของธนาคาร

(2) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ต้องปฏิบัติภายใต้กรอบกติกาของการแข่งขันที่ดี ไม่แสวงหาข้อมูลที่เป็นความลับของคู่แข่งทางการค้าด้วยวิธีการที่ไม่สุจริตหรือไม่เหมาะสม เช่น การจ่ายเงินสินจ้างให้แก่พนักงานของคู่แข่ง เป็นต้น

(3) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ต้องไม่ทำการตกลงใดๆ กับคู่แข่งหรือบุคคลใด ที่มีลักษณะเป็นการลดหรือจำกัดการแข่งขันทางการค้า

7. การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้น

กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน พึงปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นตามสิทธิที่มีตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

■ แนวทางปฏิบัติ

(1) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน พึงมุ่งมั่นในการดำเนินงานเพื่อสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้กับผู้ถือหุ้น โดยยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรมตลอดจนตัดสินใจดำเนินการใด ๆ ด้วยความเป็นธรรม มุ่งมั่นที่จะสร้างความเจริญเติบโตบนศักยภาพที่แท้จริง

(2) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน พึงเคารพสิทธิของผู้ถือหุ้นในการได้รับข้อมูลที่จำเป็น และปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกัน

8. การจัดซื้อ จัดหาและการปฏิบัติต่อผู้ค้า

กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ต้องยึดหลักผลประโยชน์สูงสุดของธนาคารโดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตนหรือของพวกพ้อง

■ แนวทางปฏิบัติ

(1) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน พึงให้ข้อมูลที่เป็นจริงอย่างครบถ้วนแก่ผู้ซื้อหรือผู้ขาย ทรัพย์สิน สินค้า และบริการ

(2) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน พึงหลีกเลี่ยงการรับของกำนัลสินน้ำใจ การรับเชิญไปในงานเลี้ยง ประเพณีสังสรรค์ งานเลี้ยงรับรอง การรับเชิญไปดูงานที่จัดขึ้นให้เป็นการส่วนตัว หรือหม่อมคณะอย่างเฉพาะเจาะจง ซึ่งลูกค้าเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องให้ เพื่อป้องกันข้อครหาและการมีใจโน้มเอียงที่จะช่วยเหลือตอบแทน ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นพิเศษในโอกาสหลัง

(3) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ที่ต้องการจัดซื้อจัดหาสินค้าและบริการ ต้องคำนึงถึงความ ต้องการ ความคุ้มค่า ราคา และคุณภาพ การจัดซื้อจัดหาต้องดำเนินการอย่างโปร่งใสให้ข้อมูลแก่ลูกค้าอย่าง เท่าเทียม ถูกต้อง ไม่มีอคติไม่เลือกปฏิบัติต่อลูกค้า สร้างการแข่งขันที่เป็นธรรมระหว่างลูกค้า วิธีการจัดซื้อจัดหา มีหลักวิชาการรองรับ มีความรัดกุม สอดคล้องกับสถานการณ์ ในการติดต่อลูกค้า ให้ผู้ติดต่อเก็บเอกสารหลักฐาน การเจรจา การร่างสัญญา การทำสัญญาและการปฏิบัติตามสัญญาไว้เป็นหลักฐานเพื่อใช้ตามระยะเวลาที่กำหนด

(4) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ที่ต้องการจัดซื้อจัดหาสินค้าและบริการ ไม่ควรทำการจัดซื้อ จัดจ้างโดยให้ระยะเวลากระชั้นจนเกินไป ควรให้เวลาคู่ค้าอย่างพอเพียงในการเตรียมตัว ข้อสัญญาไม่ควรเป็น การเอารัดเอาเปรียบ และควรมีนักกฎหมายเป็นที่ปรึกษาในการทำสัญญา

(5) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน จะต้องไม่เรียกรับประโยชน์จากการจัดซื้อจัดหา ต้องวางตัว เป็นกลางไม่ใกล้ชิดกับคู่ค้าจนทำให้คู่ค้ามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมากเกินไป และปฏิบัติตามข้อปฏิบัติในจรรยาบรรณ ว่าด้วยการมีส่วนได้ส่วนเสียและผลประโยชน์ขัดกันอย่างเคร่งครัด

(6) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ต้องปฏิบัติตามกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของธนาคาร อย่างเคร่งครัดให้เกิดความเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย

9. การรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคมโดยรวม

กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ตระหนักในความรับผิดชอบต่อสังคมและชุมชน โดยถือเป็น ภารกิจหลักอย่างหนึ่งของธนาคาร

■ แนวทางปฏิบัติ

(1) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ต้องอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสภาพแวดล้อม รวมทั้งมีการปฏิบัติตามกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด และต้องไม่กระทำการใด ๆ ที่มีผลเสียหายต่อ ทรัพยากรธรรมชาติสภาพแวดล้อม และระบบนิเวศที่เกี่ยวข้อง

(2) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน พึงจัดกิจกรรมหรือสนับสนุนการจัดกิจกรรมของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย อันเป็นกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์และการบริการสังคมอย่างต่อเนื่อง

(3) พึงปลูกฝังจิตสำนึกให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน มีความรับผิดชอบต่อสังคม โดย ไม่กระทำการใดที่จะมีผลเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม

10. การปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงานระดับเดียวกัน

กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ต้องเคารพสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่นอย่างเท่าเทียมกัน และ ไม่ละเมิดสิทธิ รวมทั้งเคารพในเกียรติและศักดิ์ศรีตลอดจนให้ความช่วยเหลือและร่วมมือกันในการทำงาน

■ แนวทางปฏิบัติ

- (1) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน พึงประพฤติตนเหมาะสมกับการเป็นพนักงานธนาคาร ทั้งด้านกิริยามารยาท การวางตัว และการแต่งกายเพื่อสร้างความเชื่อถือให้แก่ตนเองและธนาคาร
- (2) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ต้องไม่ยุ่ง ใส่ร้ายป้ายสี หรือเป็นต้นเหตุแห่งการทะเลาะวิวาท อันเป็นการก่อให้เกิดการแตกแยกสามัคคี และต้องมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์สามัคคี และรักษาไว้ให้เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในหมู่พนักงาน
- (3) ผู้บังคับบัญชาพึงปฏิบัติตนให้เป็นที่เคารพนับถือของผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่พึงกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่เคารพนับถือผู้บังคับบัญชา
- (4) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคน ต้องไม่กระทำการใด ๆ ที่เป็นการละเมิดหรือคุกคาม ไม่ว่าจะเป็นทางวาจาหรือการกระทำต่อผู้อื่นบนพื้นฐานของเชื้อชาติ เพศ ศาสนา อายุ ความพิการทั้งทางร่างกาย และจิตใจ
- (5) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน พึงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เอาใจใส่ เพื่อสร้างคุณภาพ ประสิทธิภาพและการพัฒนาองค์กรไปสู่ความเป็นเลิศ

11. การควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน

กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน จะต้องมีความรู้ความเข้าใจ ให้ความร่วมมือและสนับสนุน ในระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในของธนาคาร จัดให้มีและดำรงรักษาไว้ซึ่งระบบของการตรวจสอบภายในที่ดีตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของการตรวจสอบภายใน พ.ศ. 2546 รวมทั้งมีการพิจารณาวินิจฉัยและให้ข้อเสนอแนะตามรายงานการตรวจสอบของสำนักตรวจสอบภายในโดยคณะกรรมการบริหารหรือผู้บริหารระดับสูง เพื่อสั่งการให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการตามความเหมาะสมและทันเวลา

■ แนวทางปฏิบัติ

- (1) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคน ต้องมีความรู้ความเข้าใจและให้ความร่วมมือในระบบการควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายในมีการรายงานการรับ การเบิกอย่างแม่นยำ ถูกต้อง สม่าเสมอ รวดเร็ว เป็นนิสัยมีการสอบทานและปฏิบัติตามระบบที่กำหนดอย่างเคร่งครัด
- (2) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคน มีหน้าที่สนับสนุนการทำงานและให้ข้อมูลที่ถูกต้องตามความเป็นจริงต่อหน่วยงานตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชีภายนอก
- (3) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน มีหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องทางการเงิน และรายงานในทันทีเมื่อพบข้อผิดพลาดหรือความไม่ชอบมาพากล

12. การรับ การให้ของขวัญ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน พึงระมัดระวังในการรับหรือมอบประโยชน์อันเป็นสิ่งจูงใจ หรือสั่งการให้ผู้อื่นรับและมอบประโยชน์แทนตนรวมทั้งคู่สมรสและญาติของพนักงาน ซึ่งอาจมีผลต่อการตัดสินใจทางธุรกิจธนาคาร หรือเพื่อหวังผลความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน หรือการพิจารณาความดีความชอบประจำปี ได้แก่ ของขวัญ ของที่ระลึก เงิน ทรัพย์สินใด หรือประโยชน์อื่นใดที่อาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การลดหนี้ หรือการลดหนี้ให้เปล่า การให้ยืมโดยไม่คิดดอกเบี้ย การให้ใช้บริการโดยไม่คิดค่าบริการ หรือคิดดอกเบี้ยหรือค่าบริการน้อยกว่าที่คิดกับบุคคลอื่น โดยปกติทางการค้าและการอื่นซึ่งเป็นการกระทำที่ทำให้ผู้นั้นได้รับประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ หรือไม่ต้องออกค่าใช้จ่าย เป็นต้น ทั้งนี้ตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) กำหนด

■ แนวทางปฏิบัติ

- (1) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ต้องไม่เรียกร้อง ไม่รับเงิน ผลประโยชน์ หรือสิ่งของที่ไม่สมควร ไม่สุจริต หรือเกินปกติวิสัยจากผู้เกี่ยวข้องในกิจการของธนาคาร
- (2) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ต้องไม่เรียกร้อง ไม่รับเงิน ผลประโยชน์ หรือสิ่งของจากบุคคลหรือนิติบุคคลที่ร่วมทำธุรกิจด้วย ไม่ว่าจะเป็นการเรียกร้องหรือรับเพื่อตนเองหรือผู้อื่น
- (3) กรณีที่นิติบุคคลหรือบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องทางธุรกิจกับธนาคาร ให้สิ่งของหรือผลประโยชน์แก่ผู้บริหารหรือพนักงานเพื่อเป็นสินน้ำใจผู้บริหารหรือพนักงานต้องใช้ดุลยพินิจ พิจารณาถึงความเหมาะสมสมควรหรือ/และถูกต้องด้วย โดยคำนึงถึงกฎระเบียบของทางราชการ หากผู้บริหารหรือพนักงานไม่รับ แล้วจะเป็นการเสียน้ำใจ และกระทบต่อความสัมพันธ์ที่ดีทางธุรกิจก็ให้รับได้ แต่ต้องมีมูลค่าไม่เกินข้อห้ามที่เจ้าหน้าที่ของรัฐพึงรับได้
- (4) ไม่พึงกระทำการให้และรับของขวัญซึ่งมีมูลค่าเกินกว่าปกติที่วิญญูชนพึงให้กันระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่ว่าโอกาสใด ๆ ก็ตาม
- (5) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ตลอดจนครอบครัว ต้องหลีกเลี่ยงการให้หรือรับสิ่งของหรือประโยชน์อื่นใดจากคู่ค้าหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับธุรกิจของธนาคาร ยกเว้นแต่เพื่อประโยชน์ในการดำเนินธุรกิจตามปกติ หรือในเทศกาลหรือประเพณีนิยม

13. ความปลอดภัยสุชนามัยและสิ่งแวดล้อม

กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคน ตระหนักถึงความสำคัญของระบบบริหารและประกันคุณภาพ ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม ต้องคำนึงและถือปฏิบัติตามข้อกำหนดและมาตรฐานทางด้านคุณภาพความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

■ แนวทางปฏิบัติ

- (1) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน พึงตรวจสอบความพร้อมของสุขภาพและร่างกายของตนเองก่อนปฏิบัติงาน และไม่ปฏิบัติงานหากร่างกายไม่พร้อมเพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดอันตรายจากการทำงาน
- (2) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ที่ต้องทำงานที่มีความเสี่ยงต่อชีวิตหรือสุขภาพต้องศึกษาข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัยหรืออาจเป็นอันตราย โดยในการปฏิบัติงานในขั้นตอนใดที่มีความเสี่ยง หากไม่มีความมั่นใจในผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น ให้หยุดหรือชะลอการดำเนินงานนั้นและให้ปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญโดยทันที รวมทั้งควรรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบโดยด่วนเมื่อพบเห็นสิ่งผิดปกติบริเวณสถานที่ทำงานที่อาจจะมีผลกระทบต่อสุขภาพและความปลอดภัย
- (3) ผู้บังคับบัญชาในสายงานต่างๆ มีหน้าที่กำหนดหรือเผยแพร่แนวทางในการป้องกันและควบคุมไม่ให้เกิดอุบัติเหตุจากการทำงานให้กับพนักงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง
- (4) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน พึงมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- (5) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน พึงให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามมาตรฐาน หรือข้อตกลงในเรื่องต่าง ๆ ที่จัดทำขึ้นเพื่อช่วยป้องกันหรือลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

14. ทรัพย์สิน ทรัพย์สินทางปัญญา และการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โทรคมนาคม

กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการปกป้องและดูแลรักษา ทรัพย์สิน ทรัพย์สินทางปัญญาของธนาคาร มีความเคารพสิทธิของเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญา รวมทั้งมีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยใช้สื่อโทรคมนาคมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อธนาคาร และถูกต้องตามหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

■ แนวทางปฏิบัติ

- (1) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาของธนาคารให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ และดูแลมิให้เสื่อมสูญหายหรือนำไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัวหรือเพื่อบุคคลอื่น
- (2) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ต้องเปิดเผยและมอบผลประโยชน์ในการคิดค้นและพัฒนาที่จัดทำขึ้นในระหว่างการทำงานให้แก่ธนาคารไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน และไม่ว่าทรัพย์สินทางปัญญานั้นได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายแล้วหรือไม่ก็ตาม
- (3) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ หรือเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของธนาคารเท่านั้น ห้ามใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน
- (4) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ต้องปฏิบัติงานโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้อง หากปฏิบัติหน้าที่บนเครื่องคอมพิวเตอร์ภายนอกสำนักงานให้ตรวจสอบลิขสิทธิ์ก่อนปฏิบัติงาน และห้ามติดตั้งและใช้งานโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ลิขสิทธิ์ไม่ถูกต้องในธนาคารโดยเด็ดขาด
- (5) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ต้องเก็บรักษาหัสผ่านของตนให้เป็นความลับ ไม่บอกบุคคลอื่น เพื่อป้องกันไม่ให้บุคคลอื่นเข้าถึงหัสผ่านของตน รวมทั้งไม่ใช้อินเทอร์เน็ตเข้าไปยังเว็บไซต์ที่ไม่คุ้นเคย และอาจจะเป็นอันตรายกับระบบคอมพิวเตอร์ของธนาคาร
- (6) อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อโทรคมนาคม ถือเป็นทรัพย์สินของธนาคาร กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน จะต้องร่วมกันบำรุงรักษาอุปกรณ์ฯ ในหน่วยงานของตน ให้มีความพร้อมแก่การใช้งานอยู่เสมอ และจะต้องระมัดระวังมิให้เกิดการชำรุดเสียหาย หรือสูญหาย หากพบเห็นความชำรุดเสียหาย หรือสูญหายเกิดขึ้นกับอุปกรณ์ฯ จะต้องรายงานต่อผู้บังคับบัญชา หรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุมดูแลอุปกรณ์ให้ทราบเพื่อดำเนินการแก้ไขโดยเร็ว

6.2.2 จรรยาบรรณสายอาชีพ

จรรยาบรรณสายอาชีพ หมายถึง หลักความประพฤติอันเหมาะสม แสดงถึงคุณธรรมและจริยธรรม ในการประกอบอาชีพที่กลุ่มบุคคลแต่ละสาขาวิชาชีพประมวลขึ้นไว้เป็นหลัก เพื่อให้สมาชิกในสาขาวิชาชีพนั้นๆ ยึดถือปฏิบัติ เพื่อรักษาชื่อเสียงและส่งเสริมเกียรติคุณของสาขาวิชาชีพของตน ธนาคารได้กำหนดให้มีจรรยาบรรณตามสายอาชีพ คือ

1. สายอาชีพบริหาร
2. สายอาชีพการตลาด
3. สายอาชีพสินเชื่อ
4. สายอาชีพธนาคารและการเงิน
5. สายอาชีพการบัญชี

6. สายอาชีพบริหารความเสี่ยง
7. สายอาชีพประชาสัมพันธ์
8. สายอาชีพพัฒนาลูกค้าและชุมชน
9. สายอาชีพวิจัยและประเมินผล
10. สายอาชีพการพนักงาน
11. สายอาชีพคอมพิวเตอร์
12. สายอาชีพกฎหมาย
13. สายอาชีพบริหารทั่วไป
14. สายอาชีพบรรณารักษ์
15. สายอาชีพนโยบายและแผน
16. สายอาชีพตรวจสอบ
17. สายอาชีพสถาปัตยกรรมและมัณฑนศิลป์
18. สายอาชีพวิศวกรรม
19. สายอาชีพช่าง
20. สายอาชีพบริการ

มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. สายอาชีพบริหาร

- 1) การให้ (ทาน) : ให้ความรู้ ให้อภัย ให้ความรักความเมตตา ให้กำลังใจ
- 2) การประพาศติติงาม (ศีล) : การสำรวมกาย วาจา ใจ ประพาศติตนเป็นตัวอย่างที่ดี
- 3) การสละประโยชน์ส่วนตน (ปริจจาคะ) : เสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวม
- 4) ความซื่อตรง (อาชชวะ) : ซื่อตรงต่อตนเอง ซื่อตรงต่อผู้อื่น และซื่อตรงต่อหน้าที่
- 5) ความอ่อนโยน (มัททวะ) : มีความอ่อนโยน นุ่มนวล ทั้งกายและใจเคารพในเหตุผลและมีสัมมาคารวะ
- 6) ความเพียร (ตบะ) : มุ่งมั่น บากบั่นทำงานให้สำเร็จผลอันพึงประสงค์
- 7) การระงับความโกรธ (อภิกโรธะ) : การไม่ถือโกรธ การไม่ผูกพยาบาท
- 8) การไม่เบียดเบียน (อวิหิงสา) : ไม่ประพาศติเบียดเบียนผู้ใด
- 9) ความอดทน (ขันติ) : มีความอดทนต่ออุปสรรค อดกลั้นต่อแรงกดดันหรือสิ่งยั่วยั่วต่าง ๆ

ด้วยความสุขุม รอบคอบ ไม่ท้อถอย

- 10) ความหนักแน่นในธรรม (อวิโรธนะ) : มีความยุติธรรม เที่ยงตรงและไม่มีอคติ

2. สายอาชีพการตลาด

- 1) เป็นผู้ที่มีศีลธรรมอันดี มีจริยธรรม และประพาศติตนตามวัฒนธรรมองค์กรให้เหมาะสมกับฐานะหน้าที่
- 2) เสนอผลิตภัณฑ์และบริการที่เที่ยงตรงและตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า
- 3) เคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น ไม่นำผลงานของผู้อื่นแม้เพียงบางส่วนไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตน โดยไม่ได้รับอนุญาตหรือให้คำตอบแทนแก่เจ้าของงาน
- 4) ไม่ฉวยโอกาสจากสถานการณ์ต่าง ๆ สร้างผลประโยชน์ให้กับตนเองหรือก่อให้เกิดความเสียหายหรือความไม่เป็นธรรมต่อผู้อื่นและองค์กร
- 5) ปฏิบัติตนและพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทันสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา

3. สายอาชีพสินเชื่อ

- 1) เป็นผู้มีศีลธรรมอันดี มีจริยธรรม และประพฤติตนตามวัฒนธรรมองค์กรให้เหมาะสมกับฐานะหน้าที่
- 2) ต้องมีการสอบสวนข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากตัวลูกค้าโดยตรงหรือคู่สมรสของลูกค้าให้ได้ข้อความจริง พร้อมบันทึกข้อมูลของลูกค้าตามความเป็นจริง ในบางครั้งอาจจะต้องมีการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากบุคคลใกล้เคียงหรือตรวจสอบสถานที่จริง
- 3) ไปพบลูกค้าตามวัน เวลา สถานที่นัดหมายตามกำหนด ไม่ไปสายเกินเวลาที่นัดหมายไว้ กรณีมีเหตุสุดวิสัยที่ไม่สามารถไปพบลูกค้าได้ต้องรีบแจ้งให้ลูกค้าทราบล่วงหน้าโดยด่วนหรือในโอกาสแรกที่สามารถจะกระทำได้
- 4) ให้บริการด้วยความสุภาพอ่อนโยน ยิ้มแย้มแจ่มใส มีเมตตาเอื้ออาทร มีน้ำใจ เน้นความสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ
- 5) ให้บริการด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ โดยยึดหลักความเสมอภาคเท่าเทียมกัน
- 6) ยินดีรับฟังความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะจากลูกค้าทุกคนด้วยความเต็มใจ
- 7) ศึกษาหาข้อมูลของลูกค้าให้ได้ข้อเท็จจริง
- 8) วิเคราะห์ข้อมูลของลูกค้า ตามหลักวิชาการและวิธีปฏิบัติของธนาคารอย่างเคร่งครัด และบริการให้สินเชื่อแก่ลูกค้าได้อย่างถูกต้องมีความเหมาะสม
- 9) ไม่สนับสนุน หรือแนะนำให้ลูกค้ากู้ยืมเงินจากนายทุนเพื่อนำมาชำระหนี้ธนาคาร หรือทำสัญญาให้ลูกค้ากู้เงินจากธนาคารเพื่อนำมาชำระหนี้ธนาคาร
- 10) ประเมินหลักประกันทุกประเภทตามความเป็นจริง และทบทวนตามระยะเวลาที่เหมาะสม
- 11) แนะนำการพัฒนาการทำกิน และการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 12) ปฏิบัติตนและพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทันสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา

4. สายอาชีพธนาคารและการเงิน

- 1) เป็นผู้มีศีลธรรมอันดี มีจริยธรรม และประพฤติตนตามวัฒนธรรมองค์กรให้เหมาะสมกับฐานะหน้าที่
- 2) ให้บริการและประพฤติตนตามวัฒนธรรมบริการของธนาคารด้วยจิตสำนึกที่ดี
- 3) ศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์ของธนาคารให้ชัดเจนและเป็นปัจจุบัน
- 4) มีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงานและมีสมาธิในขณะปฏิบัติงาน
- 5) รักษาข้อมูลส่วนตัว หรือข้อมูลที่เป็นประโยชน์ของลูกค้าไว้เป็นความลับ และไม่เปิดเผยให้ผู้อื่นทราบ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากลูกค้า
- 6) บันทึกข้อมูลตามจริง ถูกต้องครบถ้วนและมีการตรวจสอบเอกสารการเงินอย่างสม่ำเสมอ
- 7) ปฏิบัติตนและพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทันสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา

5. สายอาชีพการบัญชี

- 1) เป็นผู้มีศีลธรรมอันดี มีจริยธรรม และประพฤติตนตามวัฒนธรรมองค์กรให้เหมาะสมกับฐานะหน้าที่
- 2) มีความโปร่งใสเป็นอิสระ และความเที่ยงธรรม
- 3) ให้บริการและประพฤติตนตามวัฒนธรรมบริการของธนาคารด้วยจิตสำนึกที่ดี
- 4) ศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์ของธนาคารให้ชัดเจนและเป็นปัจจุบัน

- 5) มีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงานและมีสมาธิในขณะปฏิบัติหน้าที่
- 6) รักษาข้อมูลส่วนตัว หรือข้อมูลที่เป็นประโยชน์ของลูกค้าไว้เป็นความลับ และไม่เปิดเผยให้ผู้อื่นทราบ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากลูกค้า
- 7) ปฏิบัติตนและพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทันสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา

6. สายอาชีพบริหารความเสี่ยง

- 1) เป็นผู้ที่มีศีลธรรมอันดี มีจริยธรรม และประพฤติตนตามวัฒนธรรมองค์กรให้เหมาะสมกับฐานะหน้าที่
- 2) มีความเป็นอิสระในการให้ความเห็นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน
- 3) ปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้ความสามารถ ความชำนาญ และวิจารณ์งานทางวิชาชีพตามหลักปฏิบัติของการบริหารความเสี่ยงที่เป็นมาตรฐาน
- 4) ปฏิบัติงานอย่างโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้
- 5) ปฏิบัติงานโดยใช้สารสนเทศที่เพียงพอเหมาะสม และมีคุณภาพพึงระมัดระวังในการใช้และปกป้องข้อมูลที่ได้มาระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ และไม่ใช้ข้อมูลที่ได้มาเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวหรือเพื่อการใดที่ขัดต่อกฎหมายและจริยธรรมขององค์กร
- 6) ปฏิบัติตนและพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทันสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา

7. สายอาชีพประชาสัมพันธ์

- 1) เป็นผู้ที่มีศีลธรรมอันดี มีจริยธรรม และประพฤติตนตามวัฒนธรรมองค์กรให้เหมาะสมกับฐานะหน้าที่
- 2) ศรัทธาในหน้าที่และมีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร
- 3) คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตนและรับผิดชอบต่อสังคมเป็นนิจ
- 4) นำเสนอเนื้อหาอย่างสุจริตใจ และรักษาวัฒนธรรมในการใช้ภาษา
- 5) เคารพรักษากฎระเบียบ และบรรทัดฐานของสังคมไทย
- 6) ใช้ปิยวาจา มีมนุษยสัมพันธ์ และบุคลิกภาพที่ดี
- 7) ปฏิบัติตนและพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทันสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา

8. สายอาชีพพัฒนาลูกค้าและชุมชน

- 1) เป็นผู้ที่มีศีลธรรมอันดี มีจริยธรรม และประพฤติตนตามวัฒนธรรมองค์กรให้เหมาะสมกับฐานะหน้าที่
- 2) ปฏิบัติงานโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินงานของธนาคาร โดยขับเคลื่อนพร้อมกันทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านลูกค้า (Customer) ด้านพนักงาน (Employee) ด้านองค์กร (Organization)
- 3) ไม่กระทำการใด ๆ ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ในกระบวนการพัฒนาลูกค้าโดยมุ่งหวังประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของทีมงาน
- 4) ปฏิบัติตนและพัฒนาตนเองด้วยการแสวงหาความรู้เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับลูกค้าและชุมชนให้เหมาะสม และทันกาลอยู่ตลอดเวลา

9. สายอาชีพวิจัยและประเมินผล

- 1) เป็นผู้ที่มีศีลธรรมอันดี มีจริยธรรม และประพฤติตนตามวัฒนธรรมองค์กรให้เหมาะสมกับฐานะหน้าที่
- 2) นักวิจัยต้องตระหนักถึงพันธกรณีในการทำวิจัย ตามข้อตกลงที่ทำไว้กับหน่วยงานที่สนับสนุนการวิจัย และต่อหน่วยงานที่ตนสังกัด
- 3) นักวิจัยต้องมีพื้นฐานความรู้ในสาขาวิชาการที่ทำวิจัย นักวิจัยต้องมีพื้นฐานความรู้ในสาขาวิชาการที่ทำวิจัยอย่างเพียงพอและมีความรู้ความชำนาญหรือมีประสบการณ์เกี่ยวเนื่องกับเรื่องที่ทำวิจัย เพื่อนำไปสู่งานวิจัยที่มีคุณภาพและเพื่อป้องกันปัญหาการวิเคราะห์ การตีความ หรือการสรุปที่ผิดพลาด อันอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่องานวิจัย
- 4) ต้องมีความรับผิดชอบต่องานที่ศึกษาวิจัย ดำเนินการด้วยความรอบคอบระมัดระวัง และเที่ยงตรงในการทำวิจัย มีจิตสำนึกและมีปณิธานที่จะอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
- 5) ต้องเคารพศักดิ์ศรีและสิทธิของมนุษย์ที่ใช้เป็นตัวอย่างในการวิจัย ต้องถือเป็นภาระหน้าที่ที่จะอธิบายจุดมุ่งหมายของการวิจัยแก่บุคคลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยไม่หลอกลวงหรือบีบบังคับ และไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล
- 6) ต้องมีอิสระทางความคิด โดยปราศจากอคติในทุกขั้นตอนของการทำวิจัย นักวิจัยต้องมีอิสระทางความคิด ต้องตระหนักว่าอคติส่วนตนหรือความลำเอียงทางวิชาการ อาจส่งผลให้มีการบิดเบือนข้อมูลและข้อค้นพบทางวิชาการ อันเป็นเหตุให้เกิดผลเสียหายต่องานวิจัย
- 7) พึงนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในทางที่ชอบ นักวิจัยพึงเผยแพร่ผลงานวิจัยเพื่อประโยชน์ทางวิชาการและสังคม ไม่ขยายผลข้อค้นพบจนเกินความเป็นจริง และไม่ใช้ผลงานวิจัยในทางมิชอบ
- 8) ต้องซื่อสัตย์และมีคุณธรรมในทางวิชาการและการจัดการ นักวิจัยต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ไม่ลอกเลียนงานของผู้อื่น ต้องให้เกียรติและอ้างถึงบุคคลหรือแหล่งที่มาของข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิจัย ต้องซื่อตรงต่อการแสวงหาทุนวิจัยและมีความเป็นธรรมเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย
- 9) เคารพความคิดเห็นทางวิชาการของผู้อื่น นักวิจัยพึงมีใจกว้างพร้อมที่จะเปิดเผยข้อมูลและขั้นตอนการวิจัยยอมรับฟังความคิดเห็นและเหตุผลทางวิชาการของผู้อื่น และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขงานวิจัยของตนให้ถูกต้อง
- 10) พึงมีความรับผิดชอบต่อสังคมทุกระดับ นักวิจัยพึงมีจิตสำนึกที่จะอุทิศกำลังสติปัญญาในการทำวิจัย เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการเพื่อความเจริญและประโยชน์สุขของสังคมและมวลมนุษยชาติ
- 11) ปฏิบัติตนและพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทันสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา

10. สายอาชีพการพนักงาน

- 1) เป็นผู้ที่มีศีลธรรมอันดี มีจริยธรรม และประพฤติตนตามวัฒนธรรมองค์กรให้เหมาะสมกับฐานะหน้าที่
- 2) ไม่เปิดเผยข้อมูลบุคลากรก่อนได้รับอนุญาตและระมัดระวังรอบคอบในการใช้และรักษาข้อมูลที่ได้มาระหว่างการปฏิบัติงาน
- 3) ไม่ใช่ข้อมูลที่ได้มาเพื่อประโยชน์ส่วนตัวหรือในรูปแบบอื่นใดที่ถือเป็นการขัดต่อกฎหมาย หรือขัดต่อวัตถุประสงค์ที่ถูกต้องตามกฎหมายและจรรยาบรรณของธนาการ

- 4) ไม่รับสิ่งของหรือตอบแทนใดๆ ที่จะทำให้เกิดหรืออาจทำให้ขาดความเที่ยงธรรมในการใช้วิจารณ์ญาณในการปฏิบัติหน้าที่ หรืออาจทำให้วิญญูชนทั่วไปเข้าใจว่าขาดความอิสระได้
- 5) ปฏิบัติหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบโดยใช้ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์อย่างเต็มความสามารถโดยยึดมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพ
- 6) ปฏิบัติตนและพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทันสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา

11. สายอาชีพคอมพิวเตอร์

- 1) เป็นผู้มีศีลธรรมอันดี มีจริยธรรม และประพฤติตนตามวัฒนธรรมองค์กรให้เหมาะสมกับฐานะหน้าที่
- 2) ไม่คัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าของสิทธิเดิมอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร
- 3) ใช้ความรู้ความสามารถในทางสร้างสรรค์ ไม่ใช้ในทางทำลายหรือกลั่นแกล้งให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย
- 4) ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อส่งเสริมเกียรติคุณของวิชาชีพ ผู้ร่วมอาชีพและเพื่อพัฒนาวิชาชีพ
- 5) รับฟังความคิดเห็นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างบุคคลเครือข่ายและองค์กรที่เกี่ยวข้อง
- 6) เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและสามารถตรวจสอบการปฏิบัติงานได้
- 7) ปฏิบัติตนและพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทันสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา

12. สายอาชีพกฎหมาย

- 1) เป็นผู้มีศีลธรรมอันดี มีจริยธรรม และประพฤติตนตามวัฒนธรรมองค์กรให้เหมาะสมกับฐานะหน้าที่
- 2) พึงปฏิบัติหน้าที่ด้านกฎหมายด้วยความรับผิดชอบ บริสุทธิ์ ยุติธรรม มุ่งมั่น ทุ่เมเท เพื่อประโยชน์สูงสุดของธนาคาร
- 3) พึงละเว้นการเรียกรับผลประโยชน์ใดๆ จากลูกค้า หรือผู้มีส่วนได้เสียในธุรกิจของธนาคาร
- 4) พึงรักษาเกียรติและชื่อเสียงของนักกฎหมายมิให้มัวหมอง หรือเป็นผู้ประพฤติชั่วอันอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติ กระทบกระเทือนต่อวิชาชีพ
- 5) พึงซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ ใช้ความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ด้านกฎหมาย เพื่อพิทักษ์รักษาความถูกต้องและความยุติธรรม
- 6) พึงรักษาความจาสัตย์และปฏิบัติต่อผู้ร่วมวิชาชีพอย่างเป็นธรรม
- 7) พึงส่งเสริมความยุติธรรมตามวิถีทางของกฎหมาย
- 8) พึงไม่แนะนำให้อาศัยช่องว่างของกฎหมายทำความเสียหายให้ธนาคารและบุคคลอื่น
- 9) พึงให้คำปรึกษาในข้อหาหรือให้กับธนาคารและผู้เกี่ยวข้อง ด้วยความเห็นที่สุจริตภายใต้ข้อกฎหมายและข้อเท็จจริงที่ปรากฏ
- 10) พึงไม่ส่งเสริมให้ผู้ขาดคุณสมบัติ มีประวัติหรือพฤติกรรมอันไม่เหมาะสม เข้ามาเป็นผู้ร่วมวิชาชีพทางกฎหมายของธนาคาร
- 11) ปฏิบัติตนและพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทันสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา

13. สายอาชีพบริหารทั่วไป

- 1) เป็นผู้ที่มีศีลธรรมอันดี มีจริยธรรม และประพฤติตนตามวัฒนธรรมองค์กรให้เหมาะสมกับฐานะหน้าที่
- 2) เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความสุภาพอ่อนน้อม ยิ้มแย้มแจ่มใส มีน้ำใจและเอื้ออาทรต่อเพื่อนร่วมงาน และผู้ติดต่ออย่างเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติ ให้บริการโดยเน้นความสะดวกรวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ
- 3) เป็นผู้มีความรู้ในงานบริหารทั่วไป ได้แก่ งานบริหารสำนักงาน งานบริหารอาคารและงานบริการ ได้เป็นอย่างดี สามารถปฏิบัติและแนะนำให้คำปรึกษาได้อย่างเหมาะสม
- 4) เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับร่างกายแข็งแรงใจ พัฒนาคุณภาพงาน ให้เป็นที่พอใจของผู้รับบริการ มุ่งประโยชน์และภาพลักษณ์ของธนาคารเป็นสำคัญ
- 5) พึงดูแลและใช้ทรัพย์สินขององค์กรอย่างประหยัด คำนึงค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด โดยระมัดระวัง มิให้เกิดความเสียหายหรือสิ้นเปลือง ตลอดจนไม่นำทรัพย์สินขององค์กรไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน
- 6) ไม่ให้ข่าวหรือแถลงเรื่องราวใด ๆ เกี่ยวกับงานของตน ไม่ให้ความกระจ่างแจ้งกับผู้อื่นก่อนถึงเวลาอันสมควร ถึงแม้จะเป็นอำนาจและขอบเขตที่ตนสามารถพูดได้ก็ตาม
- 7) ประสานความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินธุรกิจธนาคารให้มีความมั่นคง มีการจัดการที่ทันสมัย ควบคู่กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และรับผิดชอบต่อสังคม
- 8) ส่งเสริมให้มีการติดต่อสื่อสารภายในและภายนอกองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ
- 9) ปฏิบัติตนและพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทันสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา

14. สายอาชีพบรรณารักษ์

- 1) เป็นผู้ที่มีศีลธรรมอันดี มีจริยธรรม และประพฤติตนตามวัฒนธรรมองค์กรให้เหมาะสมกับฐานะหน้าที่
- 2) ต้องใช้วิชาชีพให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ใช้อย่างเต็มความสามารถ
- 3) ต้องใช้ความเสมอภาคแก่ผู้ใช้โดยไม่คำนึงถึงฐานะ เชื้อชาติ ศาสนาสังคม
- 4) ต้องมีมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อผู้ร่วมงานและผู้ร่วมวิชาชีพ
- 5) ปฏิบัติตนและพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทันสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา

15. สายอาชีพนโยบายและแผน

- 1) เป็นผู้ที่มีศีลธรรมอันดี มีจริยธรรม และประพฤติตนตามวัฒนธรรมองค์กรให้เหมาะสมกับฐานะหน้าที่
- 2) ปฏิบัติงานโดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึง ในการกำหนดนโยบาย แผนงานต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การขับเคลื่อนแผนงานไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- 3) รับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การกำหนดนโยบายและแผนงาน รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ เป็นไปด้วยความเสมอภาค เท่าเทียม ถูกต้อง เที่ยงตรง และเป็นธรรม
- 4) ปฏิบัติตนและพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทันสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา

16. สายอาชีพตรวจสอบ

- 1) เป็นผู้ที่มีศีลธรรมอันดี มีจริยธรรม และประพฤติตนตามวัฒนธรรมองค์กรให้เหมาะสมกับฐานะหน้าที่
- 2) ความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity) ผู้ตรวจสอบภายในทุกคนต้องแสดงความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงาน ทุกเรื่องที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งความซื่อสัตย์ของผู้ตรวจสอบภายในสร้างความไว้วางใจ เชื่อใจ และทำให้วิจารณ์งานของผู้ตรวจสอบภายในเป็นที่น่าเชื่อถือ

■ แนวทางปฏิบัติ

- (2.1) ปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความซื่อสัตย์ ขยันหมั่นเพียร และมีสำนึกรับผิดชอบ
- (2.2) ปฏิบัติตามกฎหมาย และเปิดเผยข้อมูลตามที่กฎหมายและวิชาชีพกำหนด
- (2.3) ไม่มีส่วนร่วมโดยเจตนาในกิจกรรมที่ขัดต่อกฎหมาย หรือการกระทำที่อาจเสื่อมเสียต่อวิชาชีพ การตรวจสอบภายในหรือรัฐวิสาหกิจ

(2.4) เคารพและสนับสนุนวัตถุประสงค์ที่ถูกต้องตามกฎหมายและหลักจริยธรรมของรัฐวิสาหกิจ

3) ความเที่ยงธรรม (Objectivity) ผู้ตรวจสอบภายในจะแสดงความเที่ยงธรรมเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ในการรวบรวม ประเมิน และสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมหรือกระบวนการที่ตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบภายใน จะประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นกลาง ไม่ลำเอียง และไม่ปล่อยให้อคติหรือบุคคลอื่นมีอิทธิพล เนื่องจากการประเมิน

■ แนวทางปฏิบัติ

- (3.1) ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือความสัมพันธ์ที่บั่นทอนหรืออาจบั่นทอนการประเมินอย่างเป็นกลาง ไม่ลำเอียงของตน ทั้งนี้ รวมไปถึงการกระทำหรือความสัมพันธ์ที่ขัดต่อผลประโยชน์ของรัฐวิสาหกิจด้วย
- (3.2) ไม่รับสิ่งตอบแทนใดๆ ที่บั่นทอนหรืออาจบั่นทอนวิจารณญาณของผู้ประกอบวิชาชีพ
- (3.3) เปิดเผยความจริงทั้งหมดที่ทราบ ซึ่งหากละเว้นไม่เปิดเผยแล้ว อาจทำให้รายงานผลการตรวจสอบบิดเบือนไป

4) การรักษาความลับ (Confidentiality) ผู้ตรวจสอบภายในจะเคารพคุณค่าและสิทธิของผู้เป็นเจ้าของ ในข้อมูลที่ตนได้รับ และไม่เปิดเผยข้อมูลโดยปราศจากอำนาจหน้าที่ที่เหมาะสม เว้นแต่เมื่อกฎหมายหรือวิชาชีพ กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

■ แนวทางปฏิบัติ

- (4.1) รอบคอบในการใช้และปกป้องข้อมูลที่ได้มาระหว่างการปฏิบัติหน้าที่
- (4.2) ไม่ใช่ข้อมูลที่ได้มาเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน หรือเพื่อการใดที่ขัดต่อกฎหมายหรือขัดต่อ วัตถุประสงค์ที่ถูกต้องตามกฎหมายและหลักจริยธรรมของรัฐวิสาหกิจ

5) ความสามารถในหน้าที่ (Competency) ผู้ตรวจสอบภายในควรใช้ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ผู้ตรวจสอบภายในไม่ควรยอมรับหรือปฏิบัติงานที่ตนเองไม่มีความรู้ ความสามารถ ยกเว้นจะได้รับคำแนะนำหรือได้รับการสนับสนุนให้มีความรู้ความสามารถที่เพียงพอในการปฏิบัติงาน

■ แนวทางปฏิบัติ

- (5.1) ปฏิบัติหน้าที่ในงานส่วนที่ตนมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ที่จำเป็นเท่านั้น
- (5.2) ปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน โดยยึดมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบ ภายใน (International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing) เป็นหลัก
- (5.3) พัฒนาความชำนาญ ประสิทธิภาพ และคุณภาพของบริการอย่างต่อเนื่อง

6) ปฏิบัติตนและพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทันสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา

17. สายอาชีพสถาปัตยกรรมและมัณฑนศิลป์

- 1) เป็นผู้มีความรู้และทักษะ มีจริยธรรม และประพฤติตนตามวัฒนธรรมองค์กรให้เหมาะสมกับฐานะหน้าที่
- 2) ต้องไม่ใช้อำนาจหน้าที่โดยไม่ชอบธรรมหรือใช้อิทธิพลหรือให้ผลประโยชน์แก่บุคคล เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับหรือไม่ได้รับงาน
- 3) ต้องไม่ลงลายมือชื่อในงานที่ตนไม่ได้รับทำตรวจสอบหรือควบคุมด้วยตนเอง
- 4) ต้องปฏิบัติงานที่ได้รับทำอย่างถูกต้องตามหลักปฏิบัติและวิชาการ
- 5) ไม่ใช้อำนาจหน้าที่โดยไม่ชอบธรรม หรือใช้อิทธิพล หรือให้ผลประโยชน์แก่บุคคลใดเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับหรือไม่ได้รับงาน
- 6) ไม่เรียก รับ หรือยอมรับทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อย่างใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบจากผู้รับเหมาหรือบุคคลใด ซึ่งเกี่ยวข้องกับงานที่ทำอยู่กับผู้ว่าจ้าง
- 7) ไม่ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมและมัณฑนศิลป์เกินความสามารถที่ตนเองจะกระทำได้
- 8) ไม่ละทิ้งงานที่ได้รับทำโดยไม่มีเหตุอันสมควร
- 9) ไม่เปิดเผยความลับของงานที่ตนได้รับทำ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากผู้ว่าจ้าง
- 10) ปฏิบัติตนและพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทันสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา

18. สายอาชีพวิศวกรรม

- 1) เป็นผู้มีความรู้และทักษะ มีจริยธรรม และประพฤติตนตามวัฒนธรรมองค์กรให้เหมาะสมกับฐานะหน้าที่
- 2) ต้องปฏิบัติงานที่ได้รับทำอย่างถูกต้องตามหลักปฏิบัติและวิชาการ
- 3) ไม่ใช้อำนาจหน้าที่โดยไม่ชอบธรรม หรือใช้อิทธิพล หรือให้ผลประโยชน์แก่บุคคลใดเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับหรือไม่ได้รับงาน
- 4) ไม่เรียก รับ หรือยอมรับทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อย่างใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบจากผู้รับเหมาหรือบุคคลใด ซึ่งเกี่ยวข้องกับงานที่ทำอยู่กับผู้ว่าจ้าง
- 5) ไม่ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมเกินความสามารถที่ตนเองจะกระทำได้
- 6) ไม่ละทิ้งงานที่ได้รับทำโดยไม่มีเหตุอันสมควร
- 7) ไม่ลงลายมือชื่อเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมในงานที่ตนเองไม่ได้รับทำ ตรวจสอบ หรือควบคุมด้วยตนเอง
- 8) ไม่เปิดเผยความลับของงานที่ตนได้รับทำ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากผู้ว่าจ้าง
- 9) ปฏิบัติตนและพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทันสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา

19. สายอาชีพช่าง

- 1) เป็นผู้มีความรู้และทักษะ มีจริยธรรม และประพฤติตนตามวัฒนธรรมองค์กรให้เหมาะสมกับฐานะหน้าที่
- 2) สำนักรับผิดชอบต่อความปลอดภัย สุขภาพ และสวัสดิภาพต่อผู้ใช้งาน/ลูกค้า ต่อการปฏิบัติงานด้านการซ่อมบำรุง
- 3) มีความน่าเชื่อถือ ถูกต้องแม่นยำ ตามขั้นตอนมาตรฐานในการให้บริการงานที่ดูแลอย่างมีคุณภาพ
- 4) มีน้ำใจ ใส่ใจ ให้บริการ ปฏิบัติงานตามข้อเท็จจริงอย่างมีเหตุผล ไม่เลือกปฏิบัติ
- 5) ปฏิบัติตนและพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทันสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา

20. สายอาชีพบริการ

- 1) เป็นผู้ที่มีศีลธรรมอันดี มีจริยธรรม และประพฤติตนตามวัฒนธรรมองค์กรให้เหมาะสมกับฐานะหน้าที่
- 2) พึงดูแลและใช้ทรัพย์สินขององค์กรอย่างประหยัด คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด โดยระมัดระวังมิให้เกิดความเสียหายหรือสิ้นเปลือง ตลอดจนไม่นำทรัพย์สินขององค์กรไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน
- 3) เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความสุภาพอ่อนน้อม ยิ้มแย้มแจ่มใส เต็มใจให้บริการแก่ผู้มาติดต่อ โดยเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติ
- 4) ปฏิบัติตนและพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทันสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา

ทั้งนี้ นอกเหนือจากจรรยาบรรณทางวิชาชีพทุกสายอาชีพ ดังกล่าวข้างต้นให้ถือปฏิบัติตามจรรยาบรรณของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานตามที่ธนาการกำหนดไว้

■ แนวทางปฏิบัติ

- มีการนำจรรยาบรรณไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ธนาการจึงได้กำหนดให้มีการถือปฏิบัติ ดังนี้
- (1) จัดทำคู่มือธรรมาภิบาล จรรยาบรรณของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ให้แก่พนักงานทุกคน และกำหนดให้มีการปรับปรุงคู่มือดังกล่าวให้ทันสมัยเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน
 - (2) บรรจุและสอดแทรกเรื่องจรรยาบรรณไว้ในหลักสูตรการฝึกอบรมและพัฒนาพนักงานทุกระดับ โดยเฉพาะพนักงานบรรจุใหม่
 - (3) รณรงค์และเผยแพร่ด้วยสื่อต่างๆ เช่น โปสเตอร์ แผ่นพับ เป็นต้น และพัฒนาพนักงานธนาการให้รู้และประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณ โดยใช้จรรยาบรรณที่ธนาการกำหนดเป็นแนวทางดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
 - (4) บรรจุเรื่องจรรยาบรรณเป็นวาระในการประชุมส่วนงานประจำเดือนทุกเดือน
 - (5) มีการทดสอบเรื่องจรรยาบรรณของธนาการ ในการสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนระดับในการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น
 - (6) มีการประเมินเรื่องการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของพนักงานในการเลื่อนเงินเดือนประจำปี และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นในกรณีไม่มีการสอบ
 - (7) จัดให้มีกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้พนักงานประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณ

6.3 วินัยของพนักงาน

ธนาการตระหนักถึงความสำคัญต่อวินัยของพนักงาน จึงกำหนดแบบแผนความประพฤติหรือข้อปฏิบัติสำหรับพนักงานและลูกจ้าง เพื่อให้ธนาการดำเนินงานไปได้ด้วยดี มีประสิทธิภาพในการทำงาน ทำให้เกิดความยั่งยืน และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่ธนาการ โดยกำหนดวินัยของพนักงานไว้ในข้อบังคับฉบับที่ 9 ว่าด้วย วินัย การสอบสวน การลงโทษสำหรับพนักงานและลูกจ้าง หากพนักงานผู้ใดฝ่าฝืนวินัย ก็จะได้รับโทษทางวินัยตามความร้ายแรงของพฤติกรรมที่กระทำผิดและความเสียหายที่เกิดขึ้น ซึ่งกำหนดไว้ 5 สถาน กรณีมีการตรวจพบว่าพนักงานกระทำความผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาของพนักงานผู้นั้นตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง โดยจะมีการแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ หากธนาการพิจารณาแล้วมีความผิดจริงต้องมีการลงโทษ ถ้าหากอยู่ในอำนาจ

ลงโทษของผู้บังคับบัญชาผู้นั้นก็สามารถลงโทษได้ และรายงานเรื่องดังกล่าวตามลำดับชั้นถึงธนาการเพื่อพิจารณาต่อไป กรณีผู้บังคับบัญชาผู้นั้นเห็นว่าเป็นกรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรงที่มีโทษถึงขั้นพ้นสภาพจากการเป็นพนักงาน ต้องรายงานฝ่ายจัดการเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเรื่องดังกล่าว ซึ่งจะมีกรรมการที่เป็นตัวแทนสหภาพแรงงานธนาการร่วมเป็นกรรมการสอบสวนด้วย เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับผู้ถูกกล่าวหา และคณะกรรมการสอบสวนจะได้แจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบเพื่อแก้ข้อกล่าวหา เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้สอบสวนแล้ว จะรายงานผลการสอบสวนต่อธนาการ โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาเรื่องวินัยซึ่งธนาการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่กลั่นกรองงานวินัย คณะกรรมการที่ปรึกษาเรื่องวินัยจะพิจารณาและเสนอความเห็นต่อธนาการ หากมีความผิดก็จะลงโทษตามแนวทางการลงโทษของธนาการ และผู้ถูกลงโทษยังมีสิทธิที่จะอุทธรณ์การลงโทษต่อคณะกรรมการธนาการได้

■ แนวทางปฏิบัติ

ในการดำเนินการทางวินัย ธนาการได้กำหนดแนวปฏิบัติไว้ ดังนี้

6.3.1 กำหนดเป็นข้อบังคับฉบับที่ 9 ว่าด้วยวินัยการสอบสวนและการลงโทษสำหรับพนักงานและลูกจ้าง ระเบียบฉบับที่ 29 ว่าด้วยหลักเกณฑ์การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ ระเบียบฉบับที่ 31 ว่าด้วยการสอบสวนเป็นแนวทางในการดำเนินการทางวินัย

6.3.2 จัดทำคู่มือวินัยของพนักงานให้พนักงานทุกคนทราบและถือปฏิบัติ

6.3.3 จัดทำคู่มือแนวทางการลงโทษพนักงานเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

6.3.4 แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงและคณะกรรมการสอบสวนเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับพนักงาน

6.3.5 แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาเรื่องวินัยเพื่อพิจารณากลั่นกรองรายงานการสอบสวนหรือสอบข้อเท็จจริง กรณีที่พนักงานกระทำความผิดวินัยของธนาการ เพื่อให้พนักงานที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยได้รับการพิจารณาที่โปร่งใสเป็นธรรม และเป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับของธนาการ

6.3.6 มีหนังสือชักชวนเรื่องวินัยกรณีมีการกระทำความผิดเกิดขึ้น เพื่อเป็นการป้องปรามการกระทำความผิดวินัย

6.3.7 จัดให้มีการนิเทศงานวินัยและจรรยาบรรณสม่ำเสมอทุกปี

6.3.8 มอบอำนาจให้ผู้อำนวยการสำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัด ผู้อำนวยการสำนัก และผู้อำนวยการฝ่ายมีอำนาจดำเนินการทางวินัยกับพนักงานที่กระทำความผิดวินัย หรือพนักงานที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย มีโทษไม่ถึงขั้นพ้นสภาพจากการเป็นพนักงาน เพื่อให้การพิจารณาเกิดความรวดเร็วและเป็นธรรมแก่พนักงานด้วย

6.3.9 แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เพื่อพิจารณาการอุทธรณ์ของผู้ถูกลงโทษทางวินัย ซึ่งเป็นกระบวนการให้ความเป็นธรรมอีกชั้นหนึ่ง

6.4 การบริหารความขัดแย้งทางผลประโยชน์

ธนาการได้ให้ความสำคัญกับการพิจารณาเรื่องที่เกิดหรืออาจเกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ โดยจัดให้มีการควบคุมดูแลและป้องกันเกี่ยวกับรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ โดยกำหนดแนวทางที่ขจัดความขัดแย้งทางผลประโยชน์อย่างรอบคอบด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีเหตุผล ภายใต้กรอบจริยธรรมที่ดี ตลอดจนมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างครบถ้วน เพื่อเป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจของลูกค้า ผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย โดยกำหนดให้มีการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ 2 กลุ่ม คือ สำหรับกรรมการ ซึ่งต้องปฏิบัติตามมติคณะกรรมการและผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่ พนักงานและผู้บริหาร ต้องปฏิบัติตามระเบียบฉบับที่ 50 ว่าด้วยความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของผู้ปฏิบัติงาน

■ แนวทางปฏิบัติ

เพื่อให้การป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของผู้ปฏิบัติงานธนาคารเป็นผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ธนาคารได้ดำเนินการ ดังนี้

- 6.4.1 คณะกรรมการมีมติเห็นชอบแนวทางการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์
- 6.4.2 จัดทำระเบียบธนาคาร ฉบับที่ 50 ว่าด้วยความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของผู้ปฏิบัติงาน
- 6.4.3 กำหนดให้มีการรายงานทันทีที่เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และในกรณีที่ไม่มี ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ให้มีการรายงานเป็นประจำทุกสิ้นปีบัญชี
- 6.4.4 รณรงค์และเผยแพร่และพัฒนาพนักงานให้รู้และปฏิบัติตามระเบียบฉบับที่ 50
- 6.4.5 ให้มีการสอบทานและกำหนดมาตรการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของแต่ละส่วนงานเป็นประจำทุกปี
- 6.4.6 สำหรับคณะกรรมการและผู้จัดการ ให้มีการแสดงรายการบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามแบบพิมพ์ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)
- 6.4.7 กำหนดมาตรการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ โดยให้ผู้บริหารระดับ 10 ขึ้นไป เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อนำมาใช้ในการตรวจสอบความขัดแย้งทางผลประโยชน์
- 6.4.8 ให้ผู้ที่ทำหน้าที่ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ/คณะทำงานที่ธนาคารแต่งตั้งต้องตรวจสอบตนเอง (Declare) ก่อนทำหน้าที่นั้นๆ

6.5 ความรับผิดชอบของธนาคารต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

ธนาคารตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ในฐานะเป็นสถาบันการเงินเพื่อการพัฒนาชนบท เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรที่ดีขึ้น โดยธนาคารมุ่งบริหารจัดการองค์กรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สมดุล มั่นคง และยั่งยืน ธนาคารยึดแนวปฏิบัติตามหลักมาตรฐานว่าด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม (ISO 26000) ขององค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (International Organization for Standardization : ISO) ตามหัวข้อหลัก (Core Subjects) รวม 7 ประการ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบายกลยุทธ์ เป้าหมาย แผนการดำเนินงานระยะสั้นและระยะยาวอย่างชัดเจน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่มั่นคงและยั่งยืนอย่างสมดุล ทั้งด้านเกษตรกร ชุมชน สังคม ตามความมุ่งหวังให้เป็นธนาคาร เพื่อความยั่งยืนแห่งอนาคต (BAAC for Sustainable Future) จึงมุ่งเน้นสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมและสร้างความตระหนักตั้งแต่ระดับคณะกรรมการ ผู้บริหาร รวมทั้งพนักงาน และขยายความร่วมมือไปยังเกษตรกร ชุมชน และประชาชนทั่วไป โดยมีการปฏิบัติจริงทุกโครงการเพื่อสะท้อนถึงผลลัพธ์ของการดำเนินงานตามนโยบายเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์กรอย่างแท้จริง

■ แนวทางปฏิบัติ

การดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของธนาคารได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักในการพัฒนา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างคุณค่าระหว่าง ธ.ก.ส. กับชุมชนเกษตรกร ลูกค้า (Creating Shared Value : CSV) ตามหลักการมาตรฐานสากล ภายใต้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการธนาคาร ผู้บริหาร พนักงาน และเกษตรกรลูกค้า ควบคู่ไปกับการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างสมดุล มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

ทั้งนี้ การดำเนินงานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและมาตรฐานสากลธนาคารได้แบ่งแนวทางการดำเนินงานออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

6.5.1 สร้างคุณค่าร่วมระหว่างธนาคารกับเกษตรกรลูกค้าและชุมชน (Creating Shared Value : CSV)

ธนาคารได้นำแนวคิด CSV มาประสานกับการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาปฏิบัติ โดยธนาคารได้ให้ความสำคัญกับการสร้างวินัยทางการเงินและรู้จักที่จะวางแผนการเงิน สร้างอาชีพ แหล่งเงินทุน และตลาดที่เหมาะสมกับเกษตรกรลูกค้า และชุมชนตามภูมิสังคม โดยความร่วมมือในรูปแบบประชารัฐ เพื่อให้เกษตรกรลูกค้า ชุมชน สังคม และธนาคาร อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ทำให้เกิดความ สมดุล มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

6.5.2 การเพิ่มผลิตภาพกระบวนการทำงาน พนักงาน และองค์กร (CSV In-Process)

ธนาคารมุ่งมั่นพัฒนากระบวนการทำงาน พนักงาน และองค์กรให้สามารถเชื่อมโยงคุณค่าร่วมกัน กับเกษตรกรลูกค้า ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมได้ โดยการพัฒนาระบบการต่างๆ เข้าสู่มาตรฐานสากล อันจะนำมาสู่การสร้างคุณค่าร่วมกันของทุกภาคส่วน เช่น การส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์น้ำ ประหยัดน้ำ ช่วยภัยแล้ง เป็นต้น

6.5.3 การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ธนาคารคำนึงถึงการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างพึ่งพาอาศัยกันและกัน โดยสนับสนุนเงินทุน และส่งเสริมชุมชนให้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีเชื่อมโยงการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ในชุมชนอย่างบูรณาการ ไปสู่การเป็นชุมชนเชิงนิเวศน์และจะขยายผลเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวในชุมชน เชิงนิเวศน์ อันจะทำให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจในชุมชนต่อไป

6.6 การกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของผู้ปฏิบัติงาน

การจัดให้มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการยกระดับมาตรฐานการดำเนินงาน ของธนาคารให้มีประสิทธิภาพโปร่งใสและน่าเชื่อถือ อันจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การเพิ่มมูลค่าในกิจการและความมั่นคงของธนาคารในระยะยาว ตลอดจนการเจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ ธนาคารจึงกำหนดให้มีการกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของผู้ปฏิบัติงานและเป็นส่วนหนึ่งของระบบการกำกับ ดูแลกิจการที่ดี โดยจัดให้มีการควบคุมกำกับกำกับการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ และกฎเกณฑ์ ตลอดจนมาตรการต่างๆ ที่ทางการหรือธนาคารกำหนด

“กฎเกณฑ์” หมายความว่า กฎหมาย พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ข้อบัญญัติ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือบทบัญญัติอื่น ที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป โดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใด เป็นการเฉพาะ คำสั่ง ประกาศ วิธีปฏิบัติ และมาตรการต่าง ๆ ที่ทางการหรือธนาคารกำหนด

“การกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์” หมายความว่า กระบวนการในการระบุประเมิน แนะนำ ติดตาม และรายงานเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์อย่างเป็นอิสระ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการปฏิบัติ ที่ไม่ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ที่บังคับใช้ในปัจจุบันและที่จะมีขึ้น หรือเปลี่ยนแปลงในอนาคต

“ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ (Compliance Risk)” หมายความว่า ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายทางการเงินจำนวนสูง ความเสียหายต่อชื่อเสียงของ ธนาคาร อันมีผลต่อความเชื่อมั่นของสาธารณชน รวมตลอดถึงสภาพบังคับตามกฎหมายทั้งทางแพ่งและอาญา

■ แนวทางปฏิบัติ

นโยบายการกำกับกับการปฏิบัติตามกฎหมาย

6.6.1 จัดให้มีการควบคุมกำกับกับการปฏิบัติตามกฎหมาย

6.6.2 ป้องกันความเสียหายอันเนื่องจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและจากการขาดการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance) เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในสภาวะปัจจุบัน

6.6.3 กำหนดผู้รับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ในการกำกับกับการปฏิบัติตามกฎหมาย

6.6.4 พัฒนาการกำกับกับการปฏิบัติตามกฎหมายที่มีประสิทธิภาพอันเป็นการสร้างความเชื่อมั่นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย

6.6.5 ให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับตระหนักถึงความสำคัญและรับผิดชอบต่อปฏิบัติตามกฎหมาย โดยถือว่าการปฏิบัติตามกฎหมายเป็นหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานทุกคน

หน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน

ผู้ปฏิบัติงานต้องปฏิบัติตามกฎหมายโดยเคร่งครัด กรณีผู้ปฏิบัติงานพบปัญหาการฝ่าฝืนการปฏิบัติตามกฎหมาย ให้แจ้งผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นหรือส่วนงานกำกับกับการปฏิบัติตามกฎหมาย ทั้งนี้ สำนักส่งเสริมธรรมาภิบาลและกำกับกับการปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งเป็นส่วนงานรับผิดชอบในเรื่องการปฏิบัติตามกฎหมาย จะมีการสอบทานทุกส่วนงานเป็นประจำทุกปี

6.7 ความรับผิดชอบของละเมิดของผู้ปฏิบัติงาน

ในการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของพนักงานนั้นอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลภายนอกหรือแก่ธนาการหลายประการ พนักงานจึงมีความเสี่ยงที่จะต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นมากพอสมควร หากกำหนดให้พนักงานต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นทุกประการเหมือนเช่นที่ผ่านมาในอดีต ก็จะทำให้พนักงานไม่กล้าใช้ดุลพินิจหรือดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ อันส่งผลในทางลบต่อประสิทธิภาพในการบริหารราชการแผ่นดินและการจัดทำบริการสาธารณะ

■ แนวทางปฏิบัติ

การกระทำของพนักงานในการปฏิบัติหน้าที่นั้น โดยที่ธนาการมีสถานะเป็นนิติบุคคลซึ่งไม่สามารถดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ได้ด้วยตนเอง การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของธนาการจึงต้องกระทำโดยผ่านพนักงาน การกระทำของพนักงานในการปฏิบัติหน้าที่จึงมิได้เป็นไปเพื่อประโยชน์เฉพาะตัว แต่เป็นการกระทำ “แทนธนาการ” ดังนั้น หากการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นแก่บุคคลภายนอกหรือแก่ธนาการเอง ธนาการก็ชอบที่จะต้องรับภาระในความเสียหายที่เกิดขึ้นก่อน แต่เมื่อธนาการรับภาระในความเสียหายนั้นไว้แล้ว จะเรียกให้พนักงานผู้ก่อให้เกิดความเสียหายชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ธนาการได้หรือไม่ และเป็นจำนวนเท่าใดนั้น ธนาการก็พึงควรที่จะคำนึงด้วยว่าพนักงานผู้กระทำละเมิดนั้นมีความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่มากน้อยเพียงใด

เหตุที่ธนาการต้องคำนึงว่าพนักงานผู้กระทำละเมิดนั้นมีความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่มากน้อยเพียงใด สืบเนื่องมาจากพนักงานมีหน้าที่และความรับผิดชอบที่ต้องดำเนินการในเวลาเดียวกันหลายประการ อีกทั้งการบริหารงานของธนาการนั้น จำเป็นต้องใช้ความรู้และประสบการณ์มาก และต้องใช้การตัดสินใจที่ละเอียดอ่อน ความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่จึงเป็นสิ่งที่สามารถเกิดขึ้นได้ ดังนั้นหากความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่นั้นเป็นความบกพร่องที่ “ย่อมอาจเกิดขึ้นได้เสมอในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่” ธนาการก็ไม่พึงควรเรียกให้พนักงานผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่ธนาการได้จ่ายแก่ผู้เสียหายไปแล้ว เพราะในการดำเนินการใด ๆ ก็ตามนั้นเป็นธรรมดาอยู่เองที่อาจเกิดข้อผิดพลาดขึ้นได้ แม้จะได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้ว แต่หากการกระทำละเมิดนั้นเกิดขึ้นจากความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ “อย่างมากหรืออย่างร้ายแรง” ก็สมควรที่ธนาการจะเรียกให้พนักงานผู้กระทำละเมิดต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่ธนาการได้ชดใช้แก่ผู้เสียหายไปแล้วหรือแก่ความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ธนาการ เนื่องจากความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมากหรืออย่างร้ายแรงดังกล่าวแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า พนักงานนั้นมิได้ใช้ความรอบคอบหรือความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่

ส่วนที่ 3 การรับข้อร้องเรียนหรือแจ้งเบาะแส

ธนาการได้จัดให้มีช่องทางการร้องเรียน ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่การรับเรื่องร้องเรียน การสอบข้อเท็จจริง และการสรุปผล รวมถึงการคุ้มครองผู้แจ้งเรื่องและบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับเรื่องร้องเรียนหรือข้อคิดเห็นจากผู้ที่ได้รับผลกระทบหรืออาจได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการธนาการ ผู้จัดการ และพนักงานของธนาการเกี่ยวกับการกระทำที่ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบของรัฐ จรรยาบรรณ ระเบียบข้อบังคับ คำสั่ง แบบแผน และวิธีปฏิบัติของธนาการ ตลอดจนระเบียบปฏิบัติของส่วนราชการหรือสถาบันอื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการของธนาการ

● บุคคลที่สามารถแจ้งเรื่องร้องเรียน

บุคคลภายนอกที่พบเห็นหรือทราบเบาะแส รวมถึงบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการธนาการ ผู้จัดการ ผู้บริหาร และพนักงาน รวมถึงลูกจ้างของธนาการที่ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบของรัฐ จรรยาบรรณ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง แบบแผน และวิธีปฏิบัติของธนาการ ตลอดจนระเบียบปฏิบัติของส่วนราชการหรือสถาบันอื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการของธนาการรวมถึงการกระทำที่อาจสื่อถึงการทุจริต

● กระบวนการเรื่องที่ได้รับการร้องเรียน

เมื่อพบเห็นเหตุการณ์ที่มีการฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบของรัฐ จรรยาบรรณ ระเบียบข้อบังคับ คำสั่ง แบบแผน และวิธีปฏิบัติของธนาการ รวมถึงการกระทำที่อาจสื่อถึงการทุจริตของกรรมการธนาการ ผู้จัดการ ผู้บริหาร และพนักงาน รวมถึงลูกจ้างของธนาการ ผู้ร้องเรียนสามารถแจ้งเรื่องถึงกรรมการธนาการ ผู้จัดการ หรือผ่านช่องทางการร้องเรียน หรือส่งเรื่องให้ฝ่ายทรัพยากรมนุษย์เพื่อดำเนินการตรวจสอบหาข้อเท็จจริง

กรณีมีการตรวจพบว่าพนักงานกระทำผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาของพนักงานผู้นั้นตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง โดยจะมีการแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ หากธนาการพิจารณาแล้วมีความผิดจริง ต้องมีการลงโทษ ถ้าหากอยู่ในอำนาจลงโทษของผู้บังคับบัญชาผู้นั้นก็สามารถลงโทษได้ และรายงานเรื่องดังกล่าวตามลำดับชั้นถึงธนาการเพื่อพิจารณาต่อไป กรณีผู้บังคับบัญชาผู้นั้นเห็นว่าเป็นกรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรงที่มีโทษถึงขั้นพ้นสภาพจากการเป็นพนักงาน ต้องรายงานฝ่ายจัดการเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเรื่องดังกล่าว เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับผู้ถูกกล่าวหา และคณะกรรมการสอบสวนจะได้แจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบเพื่อแก้ข้อกล่าวหา เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้สอบสวนแล้วจะรายงานผลการสอบสวนต่อธนาการ โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาเรื่องวินัยซึ่งธนาการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่กลั่นกรองงานวินัย คณะกรรมการที่ปรึกษาเรื่องวินัยจะพิจารณาและเสนอความเห็นต่อธนาการ หากมีความผิดก็จะลงโทษตามแนวทางการลงโทษของธนาการ

● การให้ความคุ้มครองผู้ร้องเรียน

ผู้แจ้งเรื่องร้องเรียนจะได้รับการคุ้มครองจากธนาการในการเก็บข้อมูลไว้เป็นความลับ ไม่เปิดเผยต่อบุคคลอื่นหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เว้นแต่จำเป็นต้องเปิดเผยตามข้อกำหนดของกฎหมาย นอกจากนี้ธนาการยังมีการกำหนดการให้ความคุ้มครอง ดังนี้

1. ข้อบังคับธนาการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรฉบับที่ 57 ว่าด้วยหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือและการคุ้มครองพยาน เพื่อให้ความสงเคราะห์และการคุ้มครองพยาน ที่ให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำที่เป็นประโยชน์ และเป็นผลดียิ่งในการดำเนินการสอบสวนทางวินัย และความรับผิดชอบทางละเมิด ตลอดจนการสอบข้อเท็จจริงอื่นใดของธนาการซึ่งอาจทำให้พยานผู้นั้นได้รับความเสียหาย มาตรการในการคุ้มครองพยานของธนาการ มีดังนี้

(1) ไม่เปิดเผยชื่อ หรือข้อมูลใด ๆ ที่จะทำให้ทราบว่ามีใครเป็นผู้ให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำ เว้นแต่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

(2) ป้องกันไม่ให้มีการใช้อำนาจไม่ว่าในทางใด หรือกระทำการอื่นใดอันเป็นการกลั่นแกล้ง หรือไม่เป็นธรรม ซึ่งอาจมีผลทำให้กระทบสิทธิหรือหน้าที่ของพยานในทางเสียหาย

2. ธนาการกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ปฏิบัติงาน ในการเก็บรักษาความลับของลูกค้าและของธนาการ รวมถึงไม่นำความลับไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น

3. ในกรณีที่บุคคลภายนอกขอให้นิติกรของธนาการช่วยว่าความ หรือดำเนินคดี ให้ถือปฏิบัติตามคู่มือดำเนินคดีของธนาการ

4. การเปิดเผยข้อมูลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540

● ช่องทางการร้องเรียน

ธนาการมีการรับเรื่องร้องเรียนผ่านช่องทาง ดังนี้

- ประธานกรรมการ ธ.ก.ส.
- ผู้จัดการธนาการ
- ผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรมนุษย์
- ต้นสังกัดของพนักงานผู้ถูกร้องเรียน
- ส่วนราชการ เช่น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงาน ปปช. ศูนย์บริการประชาชน

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เป็นต้น

- อื่น ๆ เช่น จดหมาย โทรศัพท์ ระบบการรับฟังเสียงของลูกค้า (Voice of Customer : VOC) และ โทรสาร 0 2558-6268 เป็นต้น

ภาคผนวก

ลงนามรับทราบและถือปฏิบัติ

ข้าพเจ้า ได้รับและอ่านคู่มือธรรมาภิบาล จริยธรรมทางธุรกิจ จรรยาบรรณของกรรมการผู้บริหารและพนักงาน ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรแล้ว ข้าพเจ้ายึดถือแนวทางคู่มือนี้ไปเป็นพื้นฐานในการทำงานทุกกรณีจนเกิดเป็นคุณธรรมประจำใจ

ลงชื่อ

(.....)

รหัสพนักงาน

ตำแหน่ง

สังกัด

วันที่/ /.....



BAAC
CORPORATE
GOVERNANCE

กลุ่มงานกำกับการบริหารการจัดการที่ดี(CG)

สำนักส่งเสริมธรรมาภิบาลและกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
2346 ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 02 558 6100

ภาพปก : อนุสาวรีย์ อาจารย์จำเนียร สารนาค
ผู้จัดการคนแรก และเป็นผู้วางรากฐานด้านธรรมาภิบาลให้กับ ธ.ก.ส.